SALI
10 KÂNUNUSANİ 1933
7 inci sene No. 2486
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri
Siirt Meb'usu MAHMUT
Umumî Neşriyat ve Yazı Müdürü
ETEM İZZET

Ismet Paşa bugün Fırkada izahat verecektir

İkinci Beş sene

1917 senesinden beri Rusya'da teessüs eden rejimin üç safhası vardır:

1 — 1917 senesinden 1921 senesine kadar devam eden ve komünizmin bütün icabatını tatbik gayesini istihdaf eden dört senelik devir.

2 — 1921 senesinde Lenini'n emrile başlanan yeni iktısadî siyaset devri ki bu devirde komünist liderlerinin tabirile "daha ileri atılabilmek için" geri gidilmişti. Bu da 1928 senesine kadar devam etti.

3 — Sovyet Rusyayı teşkil eden memleketleri sanayileştirmek, Rusyanın bütün mevaddı iptidaiyesini Rusyada imal ederek, yabancı memleketlerin mamulâtından müstağni kalmak ve umumî yaşayış seviyesini yükseltmek gayesini istihdaf eden beş senelik programın faaliyetine 1928 senesinden beri devam edilmekte idi.

Beş senelik programın mesaisine başlandığı zaman, herkesin başkalarından ve kendisinden sor duğu sual şu idi:

— Acaba Sovyet Rusya muvaffak olacak mı?

Bu suale ne iktısatçılar, ne de devlet adamları bir cevap veremiyorlardı. Bazıları muvaffakıyeti bir emri vâki telâkki ediyordu. Bazıları ise ayni kat'iyetle aksi kanaati beyan ediyordu.

Beş senelik program devri geçen hafta kapanmıştır. Rusyadan gelen haberlerden anlaşılıyor ki ikinci bir beş senelik programın mesaisine başlanmıştır. Birinci programın bittiği bugün dahi beş sene evvel sorulan suale kat'i olarak cevap verilemiyor.

— Birinci beş senelik program muvaffak oldu mu, olmadı mı?

Sovyet komşumuzun mukadderatını idare eden devlet adamlarının neticeden memnun oldukları anlaşılmaktadır. Rus gazeteleri beş senelik programın dört senede tahakkuk ettiğini yazmaktadırlar, ecnebi memleketlere yağdırdıkları risalelerle, bu mesainin neticesi bildirilmekte ve Sovyet Rusyada kurulan sanayiin plânçosu yapılmaktadır. Bir kısmı da gazetemize gelen bu risaleleri ve bunların ihtiva ettiği istatistikleri ince ve derin tetkik ettik. Filhakika Sovyet Rusyada beş sene zarfında sanayi kurmak yolunda büyük adımlar atılmıştır.. Fakat şu da bir hakikattir ki, maişet seviyesi, beş sene evvel programın tatbikatına geçildiği zaman hedef olarak kabul edilen noktadan çok uzaktır. En basit ihtiyaçlar bile henüz vesika ile ve bin müşkülât ile tedarik ediliyor. Çocukları süt ile beslemek hâlâ meselelerin halindedir. Son sene zarfında her fert başına verilen gıda nisbeti artmamıştır. Bilâkis eğer verilen haberlere inanmak lâzımsa azalmıştır. Beş senelik program bu noktadan tahakkuk etmediği gibi, diğer noktalardan da geri kaldığı inkâr edilemez. Meselâ münakalât meselesi halledilememiştir. Sonra birçok fabrikalarda mesai plân ve program mucibince ilerlemiyor..

Bunun sebep ve âmilleri araştırılırken, evvelâ cihan buhranı akla gelir. Filhakika bu buhran, Sovyet Rusyanın plân mucibince ihracat yaparak döviz satın almasına ve programı tahakkuk ettirmesine mâni olmuştur.. Diğer bir sebep te Uzak Şarktaki vaziyettir. Uzak Şarkta Japonyanın Mançuryayı istilâsı Rusları korkutmuş, ve plân ile uğraşacakları bir zamanda Uzak Şark ile meşgul olmak mecburiyetinde kalmışlardır.

Fakat bunlar haricî sebeplerdir. İstihsal, sistemin esasına kadar dayanan bazı sebeplerle de geri kalmıştır ki asıl zaaf burada dır. Meselâ amele arasında disiplinsizlik vardır.. Sonra teknisyenler zannedildiği kadar kolay yetişmemiştir. Sovyet Rusyada kurulan sistemin mukadderatı bu zayıf noktaların izale edilip edilmiyeceğine bağlıdır.

Komşumuz Sovyet Rusyanın beş senelik plânı tahakkuk yolundaki mesaisini her memleket gibi biz de hayranlıkla seyretmekteyiz. Birinci plânın müddeti bittiği bugünde yapılan bir plânço belki birçok noktalardan eksik görünebilir. Fakat herhalde gayeye doğru ileri gidilmiştir. Ve bu plânı tahakkuk ettirmek için büyük komsumuz halkının katlandığı fedakârlık kalbimizde takdirden başka bir makes bulamaz. Böyle hamlelerle çalışmak Sovyet Rusyanın kendine mahsus bir mesai usulüdür. Bu hafta içinde başlayan ikinci beş senelik programda komsumuza muvaffakıyet dilerken Türk milletinin samimî arzularına tercüman olduğumuza şüphe etmeviz.

Ahmet ŞÜKRÜ

Türk sermayesini ve türk hatlarını korumak lâzım..

Türkiye şimendiferleri konferansı dün hitam buldu

Konferans hükûmetten ittihazı istenecek tedbirleri tespit etti

Şark Demiryolları şirketinde üç gündenberi toplanmakta olan şimendifer konferansı dün mesaisini bitirmiştir.

Konferansta müzakere edilen meseleler meyanında başlıcasını, evvelcede yazdığımız veçhile, otomobil ve kamyon rekabeti meselesi teşkil etmektedir. Bu meselede, Devlet Demiryollar idaresi de dahil olduğu halde, memleketimizde mevcut muhtelif şimendifer kumpanyaları, şoşe ve asfalt yolların raya karşı olan rekabetinden endişe etmektedirler. Konferansta bu endişe etrafında serdedilen noktai nazarlarda mutabakat hâsıl olmuştur. Noktai nazarlar şu şekilde hulâsa edilebilir:

Otomobiller ile otomobillerde kullanılan benzin ve yedek edevat kâmilen hariçten celbedilmekte ve her sene milli paramızdan mühim bir kısmı bu yüzden harice gitmektedir.

Halbuki şimendifer hatları hep milli sermaye ile işlemektedir. Bu sermayenin himayesi ve otomobil rekabeti yüzünden mahvına sebebiyet verilmemesi lâzımdır. Bu mülâhaza ile konferans, memleketimizde yapılacak yolların, şimendifer hatlarına müvazi olmayıp, amut olması hakkında hükûmetten bir temenni serdine karar vermiştir.

Şimendifer hatlarına amut olarak yapılacak yollar şimendifer ile rekabet edemiyeceği gibi, bu yollar güzergahlarında bulunan şehir ve kasabalardan istasyonlara yolcu ve eşya taşımak gibi büyük bir fayda temin etmiş olacaktır. Son zamanlarda Kadıköy ile Suadiye arasında işlemekte olan otobüsler, Haydarpaşa - Pendik hattı ehemmiyetli surette müteessir etmiştir.

Konferansta otomobil ve otobüslerin seyrüsefer kaidelerine çok defa riayet etmedikleri, şimendiferlerin ise birçok nizamat ile mukayyet bulunduğu ve Avrupa'da son zamanlarda rayın, yollara karşı himayesi için bazı tedbirler ittihaz edildiği nazarı dikkate vazedilmiştir.

Konferansta bundan maada muhtelit katarlar teşkilâtı hakkında da mudavelei efkâr edilmiş ve yolcu arabalarının katarın başında veya sonunda bulunmasının

(Devamı 6 ncı sahifede)

Telefon ücretlerinden yüzde on eksiltilecek

Altı aylık hesaplar komisyona alınacak ve tenzilât yapılacak

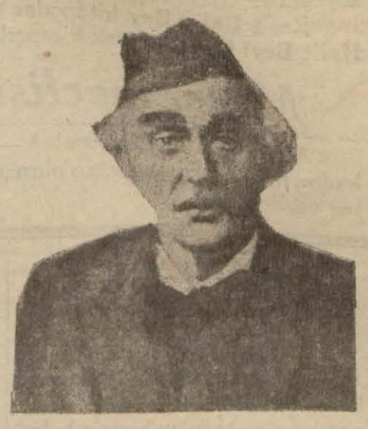

M. Vatson

Telefon ücretlerini tetkik edecek komisyon bu hafta içinde toplanacaktır. Yaptığımız tetkikata göre, telefon mükâleme ücretlerinde İngiliz lirasının tesiri mukavelenameye göre şu şekildedir: Bugünkü mükâleme ücretleri İngiliz lirası 1100 ile 850 arasında olduğu vakit doğrudur. Sterling 1100 den yukarı olunca ücretlerde yüzde beş zam yapılmak lâzımdır. 850 den aşağı olursa yüzde beş tenzilât yapılmak icap eder. Sterlin 799 dan aşağı düşerse mükâleme ücretlerinde yüzde 10 tenzilât yapılmak lâzımdır. Şimdi İngiliz lirası 709 olduğuna göre ücretlerin yüzde on inmesi icap etmeketdir. Komisyon içtima edince ücretleri bu şekilde indirecektir. Komisyon en son olarak bir sene evvel kânunusanide toplanmış ve tarifeyi tesbit etmiştir. Fakat kânunusaniden sonra İngiliz lirası düşmeğe başlayınca ücretlerin komisyonun temmuz içtimaında tenzil etmesi lâzım gelmekte idi. Şirket temmuzdan evvel Şurayı devlete müracaat ederek ücretlerin indirilmesini istmeiş, tarife yapılırken sterlinin yüksek olduğunu bildirmitşir. Son günlerde Şurayı devletin ücretlerde tenzilât yapılması için, verdiği karar Şirketin temmuzdan evvel vaki müracaatı üzerine verilen cevaptır. Şûrayi devlet kararı şirketin arzusu aleyhinedir. Tarife komisyonu her altı ayda bir toplanmak mecburiyetindedir. Halbuki temmuzda toplanılmamıştır. Istanbul halkının verdiği fazla mükâleme ücreti son altı aya inhisar etmektedir. Komisyonun temmuzda toplanamamasının, Şurayı devletin kararına intizardan ileri geldiği tahmin edilmektedir. Komisyon bu seferki içtimaında son altı aylık fazla mükâleme ücretlerini şirketten geri alacak ve abonelere bir nisbet dairesin de tevzi edecektir.

Gazi Hz.

Seyahat programı tesbit edildi

ANKARA, 9 (Telefonla) — Reisicümhur Hz. nin seyahat programı tesbit olunmuştur. Gazi Hz. önümüzdeki pazar veya pazartesi günü Ankaradan hareket buyuracaklardır. Seyahat bir buçuk ay devam edecektir. Seyahat programına Silifke, Adana, Mersin ve Gazi Antep te dahildir. İstanbul programa dahil olmamakla beraber İzmirden sonra Büyük Reisin İstanbul tarikile avdetleri muhtemeldir.

Bursa'da istikbal hazırlıkları

BURSA, 9 — Bursada Gazi Hazretlerinin teşriflerine sabırsızlıkla intizar edilmektedir Köşklerinde hazırlık ikmal edilmiştir.

Gazi günü

ANKARA, 9 — Diyarbekir meb'usu Zülfi Bey Gazinin doğduğu tarihin her sene tes'idini bir lâyiha ile teklif etmiştir. Zülfi Bey esbabı mucibesinde "her millet unutulmaz hizmetlerini gördüğü büyük adamların doğduğu günü tes'it etmeyi bir borç bilir. Türk milletine ebedî bir aşk ve ziya kaynağı olmak itibarile büyük hâlâskâr Gazinin doğduğu günün tes'it ve tebcili lâzımdır." demektedir.

Borçlar İtilâfı

İsmet Paşa bugün Fırkada izahat verecek

ANKARA, 9 (Telefonla) — Yarın mutat içtimaını aktedecek olan Fırka gurupunda Başvekil İsmet Paşa Osmanlı borçları hakkında izahat verecek ve bu mevzu etrafında müzakere olacaktır.

Meclis Müzakeratı

Türk - Fransız itilâfı kabul edildi

Hariciye Vekilinin hatiplere cevabı

ANKARA, 9 A. A. — Büyük Millet Meclisi bugün Reis Vekili Refet Beyin riyasetinde torlanmıştır. Konya ovası sulama idaresinin 1932 senesi bütçe kanununda bazı tadilât icrasına dair kanun mü-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Kitap Fiatları

Devlet matbaası müdürü Ankaraya gitti

Mektep kitaplarının pahalılığını tetkik eden komisyon raporunu hazırlayarak Maarif Vekâletine göndermişti Maarif Vekâleti buradaki komisyonun raporunu tetkike başlamıştır. Vekâlet kitap fiatları hakkında daha bazı malûmat almak üzere komisyon reisi Devlet Matbaası müdürü Hamdi Emin Beyi Ankaraya çağırmıştır. Hamdi Emin B. Ankaraya gitmiştir.

H. Emin Bey

Yunan Sefiri geldi

İtimatnamesini vermek üzre dün Ankaraya gitti

Yunanistan'ın Ankara elçiliğine tayin edilmiş olan M. Sakelaropulos dün sabah Loid Triyéstini acentesinin Sardenya vapuru ile şehrimize gelmiş rıhtımda Yunan Jeneral konsolosu M. Kapsalis ile konsolosane erkânı tarafından karşılanmıştır. M. Sakelaropulos dün Yunan konsolosanesinde istirahat etmiş ve akşam üzeri Ankaraya hareket etmiştir.

Yeni sefir M.Sakelaropulos

Yeni sefir memleketimizce ya-

(Devamı 6 ncı sahifede)

Şoförlerin Vergileri

Benzin üzerinden istifası kabili tatbik görülmüyor

Yeni kazanç vergisi lâyihasının Meclis Bütçe Encümeninde mü-

zakeresinde, Şoförler Cemiyetinin Devlete, Belediyeye ve Vilâyet İdarei hususiyesine ait olmak üzere nakil vasıtaları için verilen üç

(Devamı 6 ncı sahifede)

Makedonya

Nizamettin Nazif

Gün geçmez ki gazete sahifelerinde bir Makedonya ihtilâlcisinin patlattığı bir bombadan veya bilmem hangi şehrin sokaklarında katledilmiş bir Makedonyalıdan bahsedilmesin.

Makedonya neresidir ve Makedonyalı nedir?

Bu senelerin halledemediği kanlı bir muammadır ki, Karadavut müellifi Nizamettin Nazif Bey "Milliyet„ tarafından neşredilecek yeni romanında büyük bir heyecan ile Rumelilerin çok iyi bildukları Daüssıla'ya tercüman olmaktadır.

Rumeli artık, bize dost komşu devletlere ait bir toprak parçasıdır. Fakat Türk dehasının ilk kaynaşmalarına, cümhuriyet vatandaşlarının birçoklarına doğuş yeri olan bu eski vatan parçasından muhayyilelerimizin mevzu almağa her zaman hakkı vardır.

Makedonya bilhassa, Rumelilerin, Rumeliyi tanımış olanların, mübadillerin, gayri mübadillerin ve en güzel senelerini Makedonyada yaşamış olan zabitlerin romanı olacaktır.

Makedonya YAKINDA

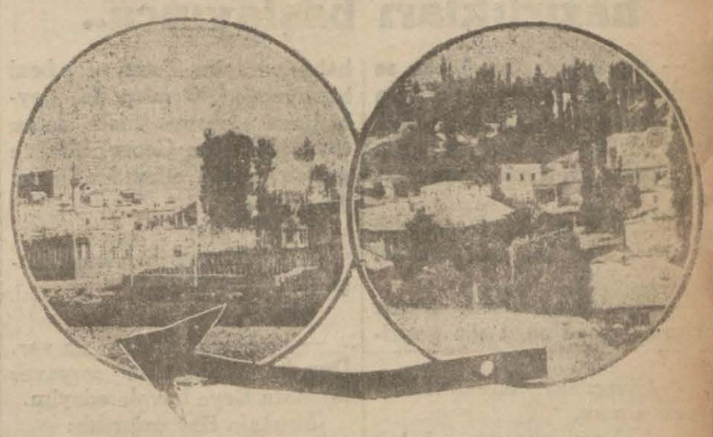

Sıvas - Erzurum hattı için müzakereler

Müzakere ilerlemekte ve Nafıa Vekâleti projeleri hazırlamaktadır..

Hat nasıl yapılacak?

ANKARA, 9 (A.A.) — Sivas - Erzurum demiryolunun inşaatına aiz proje, Nafia Vekâletinde tanzim edilmek üzeredir. Haber aldığımıza nazaran bu proje, iş için para konmak ve bunu uzun vadelerle almak, inşaatı mümkün olduğu kadar kısa zamanda yapmak ve ödenerek paranın bonolarla ve müteadil bir faizla kapatılması esaslarını ihtiva edecektir. Sivas - Erzurum hattı münasip bir noktadan ayrılacak bir şube ile Malatyada Fevzipaşa - Diyarbekir hattı ile birleşecektir. Bir ecnebi grupla yukarıdaki esaslar dahilinde görüşülmektedir.

Halk hatipleri teşkilâtı faaliyete geçiyor

Teşkilât için hazırlanan talimatname bitirildi

C. H. F. tarafından memleketin her tarafında vücude getirilecek olan Hatipler teşkilâti için bir talimatname tanzim edilmiştir.. Yakında faaliyete geçilecek, ilk teşkilât yer yer vücude getirilecektir.

Fırka ve memleket işleri itibarile bilhassa ehemmiyeti mahsusayi haiz olan bu teşekkülün nizamnamesi mahiyetinde olan talimatnamenin metnini bugün aynen neşrediyoruz:

C. H. F.

Halk Hatipleri Teşkilâtı Talimatı

KISIM I

Maksat:

Cümhuriyet Halk Fırkasının prensiplerini ve büyük ideallerimizi ve günlük politika vaziyetine göre fikir ve maksatlarımızı en müessir telkin vasıtalarından olan söz ile de hal

(Devamı 6 ncı sahifede)

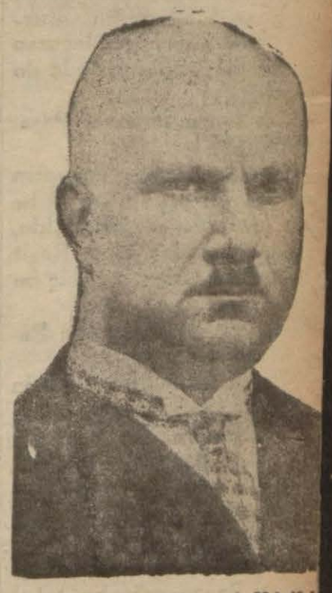

C. H. Fırkası Umumî Kâtibi Kütahya Meb'usu Recep B.

Seyahat notları

Bir zihniyet farkı

"Yalan" büyük bir kıymettir. Zamanlarının en medenisi ve medeniyetleri, ruh itibarile, bugün bile erişilmez bir model addedilen eski Yunanlılar, "Yalan" ı (Hermès) isminde genç ve güzel bir İlâhın şeklile temsil ederlerdi. Hermès'in ağzından altın zincirler akardı; bunlar, dinliyeni söyliyenin ağzına bağlıyan sözün ve yalanın sihirli bağları idi.

"Esthétique" işlerile az çok meşgul olanlar bilir ki olmuş vakaların doğru anlatılışı gayet kötü eserler meydana getirir. Yalanın ilâhî nefesi üzerlerinden geçmedikçe ne ses, ne renk, ne taş, ne tunç san'ate istihale edemez. "Güzel" "yalan" ın çocuğudur.

Yalanı en güzel kullanmış olanlar eski Şarklılardır. Onun içindir ki bugünkü sukutuna maruz kalmadan evvel Şark masalı ve şiiri emsalsizdi. Şark merasim ve âdâbı yalanın altın çiçekleri idi. Şarkın içerilerine girdikçe "yalan" ın, daha büyük nisbette hayatta rol aldığı görülür. İnce ve artist Japonların âdâbında muhataba "hayır" demek yoktur.

* * *

Frankfurt'taki klinikte gece nöbetini yapan hemşire, genç, [illegible]miz, sporcu bir Alman kızıydı. [illegible]zünün bebeğinden, ruhunun di[illegible]ni görmek güç değildi. Akşam[illegible] sekizinden sabahın sekizine [illegible]dar, her gece, bütün hiddetli [illegible]seslerine, genç, yaşlı, sinirli ve [illegible]bunak türlü türlü hastaların a[illegible]sına, bağırmasına, şimarıklığı[illegible] nöbetine ayni sükûnla, ayni teb[illegible]sümle koşan ve her içine gira[illegible] odaya bir şefekat serinliği geti[illegible] bu genç kızın hizmetinden o de[illegible]ce memnundum ki, bir gün [illegible] arasında ve bir iltifat olsun di[illegible]

— Seni İstanbula götürel[illegible] dedim.

Tabiî benim için buna im[illegible] yoktu. Bu Sadece bir nezaket [illegible]ları idi.

Kız cevap vermedi. On [illegible] geçti. Bir akşam, ben çağırma[illegible] odama geldi. Çehresi sevinç ı[illegible]ları içindeydi:

— Teklifinizi mektupla a[illegible]ma babama bildirmiştim. Şi[illegible] cevap aldım. İstanbula gitmen[illegible]çin müsaade veriyorlar..

Dona kaldım!

Ahmet HAŞİM

Tarihî tefrika: 67

93 felâketleri ve İgnatief

Padişahın tahttan indirilme hazırlıkları başlayınca..

— Şimdi gidersin. Sabah saat dokuzdan itibaren Tarabya ve Büyükdere telgrafhanelerini tutarsın. Ta biyat topları atılasıya kadar telgraf geçirmezsin.

Necip Paşa da tereddütte Hüseyin Paşadan geri kalmıyordu.

— Efendim, ben tek başıma telgrafhaneye nasıl söz geçiririm.?

— Civardaki karakollardan asker alırsın.

— Tabur binbaşısının haberi var mı?

— Yoktur!

— Ya asker bana itaat etmezse?

Süleyman Paşa bir daha işe karıştı:

— Istinye karakoluna git, orada yüzbaşı Halil Ağa vardır. Ona "beni Süleyman Paşa gönderdi. Bölüğünü silâh başına edip benimle beraber geleceksin" de! O benim adımı duyunca askerini alır, seninle telgrafhaneye gider ve her emrini icra eder.

Serasker, bir daha şaşırdı: Nasıl adamdı bu Süleyman Paşa? Her yerde bir bildiği vardı. Her bildiğine de adı bir anahtar gibiydi.

Mekâtibi Askeriye nazırı, bir daha izin istedi :

— Artık bendeniz de gideyim.

— Hele biraz daha dur. bakalım. Bir şey unutmuş olmıyayım. Bak, aklıma şimdi geldi: Acaba aşağıda bulunan miralay Tayyar Beye de işi açsak olur mu? O, Murat Efendi hazretlerinin hareminden dolayı efendi adamı sayılır.

— Siz bilirsiniz.

— Hele biraz durunuz. Ben onu bir iskandil edeyim!

Necip Paşa, aldığı emir üzerine yola çıkmıştı. Hüseyin Paşa, Süleyman Paşa ile birlikte karaya geçmek üzere bekliyordu. Redif Paşa, bir koltuğa oturmuş, düşünüyor, Süleyman Paşa da sabırsızlıkla odada dolaşıyordu. (1)

Biraz sonra serasker Paşaya döndü:

— Nafile, dedi, Tayyarın yüzüne açayım dedim, amma hem de hiç oralarda değil! Lâkin, ağıda miralay Hacı Raşit Bey gördüm. Sen ona hiç bu işi açtın mı?

Bu son sual Süleyman Paşaya hitap edilmişti.

— Hayır, açmadım. Lâkin vakit yok. Şimdi söylediğim gibi o benimle gelir. Isterseniz siz de siz söyleyiniz.

Serasker, Hacı Raşit Beyi çağırttı. Uzun uzadıya dil döktürmeğe başladı. Hacı Raşit Bey, onun önünde, dinliyordu. Hüseyin Avni Paşa, padişahın tahttan indirilmesinden bahsedildiği gözleri parladı. Süleyman Paşa ile birlikte gitmesi teklif edildiğini duyunca yüzü güldü.

— Böyle millî bir işte bulunmakla iftihar ederim. Hele Süleyman Paşa ile cehenneme bile giderim.

Diye cevap verdi.

Süleyman Paşa:

— Artık bize ruhsat, Paşa!

Diye üçüncü defa izin istedi. Serasker, bu sefer razı oldu:

— Pek âlâ! Haydi siz gidin. Şimdi sadrazama gideyim. Saat dokuza karar verdiğimizi haber vereyim. Zaten gece beni bekliyecekti. Oradan da Şeyhislâma uğrarım. Ikisini de bu raya getiririm. Geceyi birlikte geçirir, sabah erkenden karşıya geçeriz.

Redif Paşa,

— Ya Kayserili Ahmet Paşa ile Mitat Paşa ?

Dedi.

— Ha! Sahi. Onlar da var. Dur, bu işi de bizim seryaver Mustafa Beye havale edeyim.

Mustafa Bey çağırıldı:

— Sen de git: Mitat Paşaya söyle: Saat dokuzu geçe ya serasker kapısına gelsin, yahut daha evvel buraya gelsin de hep birlikte kapıya gidelim. Sonra Kayserili Ahmet Paşaya da git. Saat dokuza karar verildiğini anlat. Ona göre tedarikte bulunsun!

Bu da bittikten sonra Süleyman ve Hüseyin Paşalarla Hacı Raşit ve Mustafa Beyler, yalıdan çıkarak iskeleye vardılar. Kayığa bindiler.

Süleyman Paşanın haline bakanlar, eli altında koca bir ordu var sanırdı. Hüseyin Paşa kayıkta tedbirlerin, tedarik-lerin ne yolda olduğunu sordu:

— Yalnız beşinci talia taburu binbaşısı Izzet Efendinin haberi vardır. Fakat o da yarın sabah yapılacağını bilmez. Oteki binbaşıların, Harbiye mektebindeki zabitlerin daha hiç haberleri yoktur.

Cevabını alınca sırtından soğuk terler boşandı.

— Aman, birader, daha ortada bir şey yokmuş. Gideyim, sadrazamın yalısında serasker Paşayı bulup haber vereyim: Bu işi biraz daha tehir etsin.

Dedi. Süleyman Paşa güldü. Hüseyin Paşanın elini tutup sıktı. Yavaşça:

— Sus! Telâş etme! Kayıkçılar halinden şüphe edecekler!

Dedi.

Iki çifte kayık Salıpazarına yanaşmıştı. Süleyman Paşa:

— Mustafa Bey, hadi sen Bahçekapısına git. Oradan da gideceğin yerlere gidersin. Hüseyin Paşa bizimle buraya çıkacak sın!

Dedi. Hacı Raşit Beyle beraber üçü çıktılar.

Mekâtibi Askeriye nazırı, o zaman Hüesin Paşaya bir ders verdi:

— Birader, böyle işlerde uzun uzadıya müzakere edilmez. Herkes birer birer elde edilmeğe kalkışılırsa içlerinden birinin hiyaneti işi bozar. Sen merak etme: Harbiye mektebi ile Taşkışlayı benden bil. Sen şimdi bir arabaya, yahut bir hayvana bin. Serasker kapısına git. Mustafa Seyfi Paşayı bul. Eğer vükelâ değişmiş, yeni serasker gelmiş ise, ikiden biri: Eğer Musafta Seyfi Paşa bana verdiği sözde duruyor, askere de sözü geçiyorsa yeni seraskerin ellerini arkasına bağlar, deliğe tıkarsınız. Yok, eğer Mustafa Seyfi Paşada, yahut askerde bir mumanaat tavrı görürsen sözü değiştir. Doğruca gel, bana haber ver. Ben ya Taşkışlada, yahut Harbiye mektebindeyim. Senin getireceğin habere göre icabına bakarız. Belki de kanlı bir mücadeleye girişmek lâzım gelir. Tebeddül, falan yoksa Mustafa Seyfi Paşa ile asker muhakkak gelecektir. Her halde netice her ne olursa olsun, gelip bana kışlada, yahut Harbiye mektebinde haber ver ki ona göre hareket edeyim!

Dersini alan Hüseyin Paşa, hemen arabaya binerek serasker kapısına gitti. Orada ses sada yoktu. Musafta Seyfi Paşayı sordu. Aksarayda evinde olduğunu söylediler. Bir çavuş gönderdi, çağırttı, Merkez kumandanı hemen geldi. Hüseyin Paşa:

(Devamı var)

(1) Burada adı geçenlerden Süleyin Paşa Eğinli Hüseyin Sabahattin paşadır ki 93 harbinde Ardahan muhafızı iken kaleyi Ruslara teslim etmiştir. "Kasap" denmesinin sebebi kasabın oğlu olduğundandır. Süleyman Paşa pek alafranga olduğundan "Mösyö" derlerdi. Ferik rütbesinde, Tuna şark ordusunda, harp divanı reye heyetinde, Rumeli dahiliye harbi müddeiumumiliğinde bulunmuştur. Tayyar Bey serasker sevk memuru idi. Haremin Murat saraylılarındandı. Ahmet Paşa, sonra âyan azası oldu. Halil Ağa sonra Nazilli taburu binbaşısı olmuş, oramüstür.

HARİCİ HABERLER

Japonlar İngiltereden nasihat istemiyorlar

Bir şehri daha yaktılar..

TOKYO, 9. A. A. — Chan-Hai-Kuan'dan Rengo ajansına bildiriliyor:

Geçen gece Asyadaki İngiliz üssü bahrileri kumandanı, muhasamatın durdurulması için Japon filosunun kumandanı olan Kontramiral nezdinde tavassut teşebbüsünde bulunmuştur.

Chan Hai Kouan'da Japon askeri kuvvetleri kumandanı, İngiliz teklifinin kıymetini takdir etmekte olduğu cevabını vermiş ve fakat muhasamatın 3 kânunusanide durmuş olduğunu ve Japonların Çinliler tarafından yeni bir tahrik vuku bulmadıkça muharebe etmiye niyetleri olmadığını beyan ile tavassut teklifini reddetmiştir.

Japon cevabında Çinlilerin harp hazırlıklarına devam etmekte oldukları noktasında ısrar edilmekte ve İngiliz kumandanının verecek bir nasihatı varsa bu nasihatı Çinlilere vermesi lâzım geldiği ilâve olunmaktadır.

Japon cevabı, Japon kıtaatının Japon tebaasını himaye için harekete geçmiş olduklarını ve hali hazırda bu himayenin temin etmiş bulunduğunu tasrih etmektedir.

Japon kumandanı, Çinliler tarafından bir tahrik vuku bulmadıkça her türlü teşebbüs hareketinin faidesiz olduğu kanaatındadır.

Bir şehir daha yandı

LONDRA, 9. A. A. — Çin sefareti şu tebliği neşretmiştir:

Chan Hai Kuan'dan gelen eşhasın anlattıklarına bakılırsa müstahkem Linşyu şehri, Chan Hai Kuan'a karşı Japonlar tarafından yapılan bir taarruz esnasında atılan yangın çıkarıcı bombalarla hemen hemen tamamen harap olmuştur.

Şehrin varoşlariyle yakınındaki kasabalar, Japon topçusu tarafından metodik bir surette tahrip edilmiştir.

Birçok sivillerde felâkete kurban gitmişlerdir. Cesetleri şehrin sokaklarında yatıyor, şehrin bir kısmı hâlâ yanıyor.

Memleketi için..

LONDRA, 9. A. A. — Pekine, göndermiş olduğu bir telgrafnamede Chang Hsue Liang, şimdiki ahvale göre, dostane bir hal sureti bulmak imkânı yoktur.

Mümaileyh, kendi fikrince vaziyetin ancak mutaarrıza karşı mücadele etmek üzere kat'i tedbirler kabul edilmesi sayesinde kurtarılabileceğini ilâve eylemektedir. Mümaileyh, memlekete hizmet etmek için hayatını feda etmeğe âmâde olduğunu beyan etmektedir.

Japon ordusunun geçit resmi

TOKYO, 9. A. A. — Rengo ajansından:

Senelik askerî geçit resmi güneşli bir havade İmperator da bazır bulunduğu halde 10 bin zabit ve neferin iştiraki ve binlerce seyircinin huzuile Tokyo yakınında kâin Yoyogi manavra sahasında yapılmıştır.

Imperator Başkumandan elbisesi giymişti. İmigayo marşına ayak uydurarak mevzun ve ahenktar adımlarla ilerleyen askerlerin başı üstünden uçan 57 tayyare, manzaraya biraz daha heyecanlı bir şekil vermekte idi.

Merasime millî Japon marşı ile hitam verilmiştir.

Japon kumandanına talimat

TOKIO, 9. A. A. — Çinin şimalindeki Japon kuvvetleri kumandanına kablo ile bazı talimat gönderilmiştir. Bu talimattta Chan Hai Kuan hadisesinin halli için müzakereye girişmesi, Chan Hai Kuan'da sükûn ve intizamın muhafazası için Bokser protokolu mücibince Çin askerlerinin demiryolundan iki mil uzağa çekilmelerini istemesi kumandana bildirilmiştir.

İran'ın haricî Siyaseti

Her hangi bir devletin nüfuzuna tabi değildir

TAHRAN, 9. A. A. — Hariciye nazırı, Reuter ajansı mümessiliğine beyanatta bulunarak Londra'daki Iran sefirini geri çağırılmasının Anglo-Persian-Oil meselesi ile hiçbir alâkası olmıyan alelâde bir tebeddül olduğunu söylemiştir.

Gazetelerin tahrif edilmiş haberlerine telmih eden nazır, Iranın takip etmekte olduğu siyasetin Iran'ın sahip olmak istediği istiklâlin ecnebi devletlerin nufuzuna bağlı veya bu kabil bir nufuz ile imlâ edilmiş olmadığını bütün cihana isbat etmek olduğunu ehemmiyetle kaydeylemiştir.

İran'da yenilikler

TAHRAN, 9 A.A. — Bu yakın larda neşredilen Belediye kanunu mucibince Tahran'da mevcut mağaza ve dükkânların kapıları üzerindeki levhalarda acemce isimler kalın ve ecnebi isimleri daha küçük harflerle yazılmış bulunacaktır. Bu levhalarda, evvelce olduğu gibi, yalnız ecnebî isimleri yazılmış olmıyacaktır.

M. Boncour'un beyanatı

PARIS, 9. A. A. — M. Boncour, doğduğu şehir olan Saint Aihan ".Loire et Chere" de sabık muhariplerin vermiş olduğu ziyafete riyaset etmiştir.

Mümaileyh ziyafette bir nutuk söyliyerek demiştir ki:

" Tediyesi lâzım gelen bir paranın vadesi hulûl eylediği ânın arifesinde iktidar mevkiine gelmenin vahim neticelerini ölçüyoruz. Hiçbir hükûmet, hülûl eden bu vadede tediyatta bulunmamak suretile teahhüdünü başından atamazdı ve buna harhalde karşı koymamız lâzımdı. Çünkü vazifemizi ifa etmemiş ve ayni zamanda memleketin temsil etmekte olduğumuzu iddia eylediğimiz ekseriyetine vazifesini yaptırmamış oluruz.

M. Boncour, hükûmet beyannamesinin ana hatlarını ele alarak bütün mükelleflere müsavat dairesinde tahmil edilecek fedakârlıklarla yapılacak cüratkârane tasarruflarla malî kalkınmanın lüzumundan bahsetmiştir.

Almanyada Arbedeler

BERLİN, 9 A.A. — Dusseldorf'da komünistler ile müfrit milliyet perverler arasında arbedeler olmuştur.

Birçok el silâh atılmıştır. Birçok yaralı vardır. Polis intizamı iade etmiştir. Birtakım tevkifat yapılmıştır.

Berlinde de komünistler ile müfrit milliyetperverler arasında müsademeler olmuştur.

Angkor hadisesi

MARSİLYA, 9 A.A. — Angkor vapuru, teşrinievvel nihayetinde buradan Singapour'a hareket etmiştir.

İskorlarından biri kırılmış olan vapur, tek iskorla Saigon'a gitmiş olup orada Marsilya'dan gönderilen parçaları beklemektedir.

Bu parçalar, 20 kânunuevvelde gönderilmiştir. Gemide takripkârlık yapılmış olduğu haberleri sahih değildir.

Barcelone'da kanlı arbedeler

BARCELONE, 9 A.A. — Gece vukubulan müteaddit arbedelerde 3 kişi ölmüş birçok kişi yaralanmıştır. 100 kadar müfrit, merkez istasiyonunu ele geçirmeğe teşebbüs etmişlerse de taarruzları polis tarafından tardedilmiştir.

Polis müdiriyeti binasının etrafına mitralyözler konulmuştur.

Şimalî demiryolları kumpanyası bütün münakalâtı kesmiştir. Polis müdiriyeti yakininde patlamış olan bombalar, lâğımlara vazedilmiş idi. Hemen hemen her yerde köprüler üzerinde, vagonlarda, hallerde bombalar bulunmaktadır.

600 belediye reisi bir arada

BELGRAT, 9 A.A. — Lioubliana'dan bildirildiğine göre 600 belediye reisinin iştirak etmiş olduğu bir kongrede bir karar sureti kabul etmiştir.

Bunda Sırp, Hırvat ve Slovenler birliğinin 1-12-918 de halledilmiş olduğu ve bu hallin kat'i bulunduğu beyan olunmaktadır.

Yugoslavya'nın müstakil bir takım kısımlara tefriki büyük bir tehlikedir. Kararnamede son olarak bütün Yugoslavların kral Alexandre'ın tahtı etrafında birleşmeleri lüzumundan bahsedilmekte ve bu tahtın millî vahdetin tim sali ve istikbalin zâmini olduğu beyan olunmaktadır.

İrlanda'da İntihabat

Mücadele yer yer söylenen nutuklarla başladı

LONDRA, 9. A. A. — M. Cosgrave, dün akşam Cork'a kısa bir hitabe irat ederek intihap mücadelesini açmıştır.

Bazı gençlerin mümaileyhin sözünü kesmek teşebbüslerinin sür'atle önüne geçilmiştir. İçtima, sükûn içinde devam etmiştir.

M. Cosgrave, hükûmetin meclisin feshini mühik gösterecek hiçbir sebep irae etmemiş olduğunu söylemiştir.

LONDRA, 9. A. A. — Taraftarları huzurunda bir nutuk söyliyen M. de Valera, bilhasa şöyle demiştir.:

Müntahipler, İngiliz nazırlarının dahili bir harbin İrlandayi tefrikaya uğratmasını görmek ümitlerini muhik gösterecek hiçbir sebep mevcut olmadığını onlara isbat edeceklerdir.

Mümaileyh, netice olarak, mutlak müsavat dairesinde yapılmak üzere İngiltere ile müzakerata girişmek tasavvurunda bulunduğunu söylemiştir.

M. de Valera'nın dalgınlığı

LIMERICK, 9. A. A. — İntihap mücadelesi, dün akşam hiç beklenilmiyen bir hadise ile temayüz etmiştir:

M. de Valera, buraya nutuk söylemek için gelmiş idi. Mümaileyh, yanlışlıkla M. Cosgrave taraflarının toplanmış oldukları belediye dairesine gitmiştir.

Yanlışlığı anlıyan M. de Valera, hemen binayi terketmiştir.

Yunanistan'da Bir istifa

ATİNA, 9 A.A. — Maliye nazırı M. Anghelopulo, istifa etmiştir.

Sassano hadiseleri

NAPOLİ, 9 A.A. — Havas Ajansı muhabirinin mahallinden almış olduğu malûmata göre Sassano hâdiseleri, siyasî mahiyette değildir.

Ahali, köylülerin tasarruf etmiş oldukları paraları da beraber sürüklemek suretile iki bankanın iflâs etmesi dolayısiyle galeyan içinde idi.

Hâdiseler esnasında ikisi kadın olmak üzere 3 kişi ölmüştür.

İki ağır yaralı, Napoli'ye nakledilmiştir.

Sükûn tamamile iade, yalnız 20 kişinin mevkufiyeti idame edilmiştir.

Von Papen ve Schleicher

Sabık başvekil; Hitler'le ne görüştüğünü anlattı

BERLİN, 9. A. A. — Volff ajansından:

Başvekil von Schleicher, öğle üzeri sabık başvekil von Papen'i kabul etmiştir.

Von Papen geçen gün Koeln'de Hitler'le yaptığı mülâkat hakkında başvekile izahat vermiş, bu görüşmenin müttehit bir siyasî millî cephe teşkili mümkün olup olmadığı meselesi etrafında cereyan ettiği söylemiştir.

Von Hindenburg'un sıhhati

BERLİN, 9. A. A. — Volff ajansı bildiriyor:

Salâhiyettar mehafil, Alman reisicümhuru von Hindenbourg'un sihhi vaziyetinin iyi olmadığına dair sosyalist milliyetçi gazetelerden birinde görülen iddiaların asılsız olduğunu söylemektedir.

Salâhiyet sahibi mahfiller, von Hindenbourg'un vücutçe iyi ve sihhati yerinde olduğunu da ilâve etmektedir.

Macaristan'a gönderilen silâhlar

VIYANA, 9. A. A. — Sosyalistlerin naşiri efkârı olan Arbeiter Zeitung, bir Avusturya fişek fabrikasının 40 vagon tüfek ve mitralyöz aldığını yazmaktadır.

Gazete, bu vagonların İtalyadan gelmiş olduğunu ve hamulelerinin kamyonlarla Macaristan'a sevkedileceğini ilâve ediyor:

Arbeiter Zeitung, bu vagonların muhteviyatı hakkında gümrükte bir beyanname verilmiş olduğu söyleniyor.

Ayni gazete, 1 kânunusanide ayni suretle 10 vagonun sevkedilmiş olduğunu yazarak bu silâhların müsadere edilmesini istiyor.

Kanarya adalarında tahrikât

MADRİT, 9 A. A. — El Sol gazetesine nazaran Ténériffe adasında bir grev hareketi olmuştur. Bomba ve hambara infilâkları haber verilmektedir. Asker, devriye gezmektedir.

Vali, millî mesai konfederasyonu binasını kapatmıştır. Bu teşkilâtın zimamdarlarının tevkifi emrolunmuştur.

Fırıncılarla su, elektrik ve gaz şirketleri amelesinin de hemen hemen umumileşmiş olan greve iştirak etmesinden korkulmaktadır.

SON DAKİKA

Yırtılmış paralar ne suretle değiştirilecek?

Yeni para değiştirme talimatnamesi meriyete giriyor

ANKARA, 9 (Milliyet) — 13 teşrinisani 929 tarihli talimatname ve buna ait izahname yerine geçmek üzere tadilen hazırlanan yeni para değiştirme talimatnamesi yarın meriyete girecektir. Bu talimatnameye nazaran seri ve sıra numaraları ve Maliye vekilinin imzası bulunan her evrakı nakdiye renk ve yazıları belli olmak şartile kirlenmiş dahi olsa çerçeve içinde eksikliği olmadıkça tedavül edebilecektir. Münderecatı kolaylıkla okunacak derecede kirlenmiş, yağlanmış veya rengi uçmuş veya parçalanmış, yırtılmış veyahut ta yanmış ve kavrulmuş evrakı nakdiye yenilerile değiştirilecektir. Bu nevi evrakı nakdiyeler çerçeve içindeki kısmdan eksilmemiş banknotlar en az bir seri ve bir sıra numaralarının açıkça okunabilmesi şartile tam bedeli mukabilinde değiştirilecektir. Evrakı nakdiye bir parçadan ibaret olduğu ve sathında eksiği bulunduğu takdirde değiştirilebilmesi için bir seri numarasile iki sıra numarası veya bir sıra numarasile iki seri numarası veya bir seri ve bir sıra numarasile Maliye vekilinin imzasını tam veya yarıdan fazla kısmını muhtevi olması lâzımdır. Birden fazla parçalardan mürekkep olan evrakı nakdiyelerin ayni seri ve sıra numaralarını muhtevi olan iki parçası değiştirilecektir. Ancak bu iki parça üzerinde tamamen bulunması lâzım gelen seri ve sıra numaralarından biri veya ikisi kısmen diğer parça üzerinde kalacak şekilde bölünmüş ise iki parça yanyana getirildiği zaman ayni evarkı nakdiyeyi teşkil etmek şartile değiştirilecektir. Ikiden ziyade parçaları bulunan evrakı nakdiyenin bu suretle gösterilen şartları haiz olan parçasından fazlası değiştirilmiyecektir.

Iktısat Vekâleti erkânı arasında tebeddüller

ANKARA, 9 (Telefonla) — İktısat vekâleti erkânı arasında bazı tebeddüller olmuştur. Bu meyanda sanayi umum müdürü Şerif Beyin ticaret mümessilliklerinden birine nakli ve mezkûr umum müdürlüğe esbak sanayi umum müdürü Recai Beyin vekâleten tayini takarrür etmiştir. İş Bankası etüd bürosu şeflerinden Mümtaz Beyin vekâlet şube şefliklerinden birine tayini de kararlaştırılmıştır. Maadin işleri umum müdürlüğünde de tebeddül olması galip bir ihtimal dahilindedir. Kıymetli mühendislerimizden Bekir Vehbi Beyin mezkûr umum müdürlüğe getirileceği kuvvetle söylenmektedir.

Valiler arasında tebeddülât

ANKARA, 9 (Telefonla) — Urfa valiliğine Elâziz Nizamettin, Elâziz valiliğine İçel Tevfik Sırrı, İçel valiliğine Çankırı valisi Adil, Çankırıya Ankara belediye muavini Hâzım, Maraşa Tekirdağı valisi Fahrettin, Tekirdağına Sinop valisi Azmi, Sinoba Ankara vali muavini Abdülhak Sırrı , Vana Mülkiye müfettişlerinden İbrahim beyleri tayinleri âlî tasdika iktiran etmiştir.

Yeni şeker fabrikaları

ANKARA, 9 (Telefonla) — Eskişehir şeker fabrikasının inşa mahalli üzerinde ihtilâf zuhur ettiğini haber aldım. İhtilâf şu bir iki gün zarfında halledilemediği takdirde fabrikanın Eskişehre altı kilometre mesafede Hilâliahmere ait bir çiftlikte kurulması mukarrerdir.

ANKARA, 9 (Telefonla) — Hükûmetle bazı noktalada ittilâf hasıl olamadığı için Karacabey şeker fabrikasının kurulması ancak gelecek sene mümkün olacaktır.

Mektep kitapları meselesi

ANKARA, 9 (Telefonla) — Maarif Vekâleti mektep kitapları meselesile ehemmiyetle meşguldür. Vekil Reşit Galip Beyin riyaseti altında vekâlet erkânı içtimalar yaparak çalışmaktadır. Vekâlet bu meseleye dair noktai nazarını bu hafta içinde tesbit edecektir.

Reşit Galip Bey kitapçılar namına gelen muallim Ahmet Halit Beyi kabul ederek kitapçıların dileklerini dinlemiştir.

Millet meclisinin kış tatili

ANKARA, 9 (Telefonla) — Millet Meclisinde cumartesiye kadar müstacel işler intaç olunacak ve ayni gün kış tatiline karar verilecektir.

Bulgaristanda Zelzele

SOFYA, 9 A.A. — Çırpan mıntakasında dün şiddetli bir zelzele hissedilmiştir. Dehşete düşen halk saatlerce meskenler haricinde kalmışlardır.

1000 Ermeni ailesi Batuma gidiyor

SOFYA, 9 A.A. — Bulgaristanın muhtelif mıntakalarından gelmiş olan 1000 Ermeni ailesi Varna limanından kendilerini Batuma getirecek olan vapurları beklemektedirler.

Bir nümayiş

LONDRA, 9 A.A. — Tanınmış tahrikâtçılardan Tom Mann'ın mahpusiyetini protesto etmek üzere Trafalgar Square'da 5000 kişilik büyük bir nümayiş yapılmıştır.

Birçok hatipler söz almışlardır. Hiçbir hâdise olmadan nümayişçiler biraz sonra dağılmışlardır.

Tenzilâtlı tarife

ANKARA, 9. A.A. — Devlet demir yollarınca 600 kilometre ve daha uzun mesafeler için yolcu ve eşya nakliyatında tatbik edilmek üzre tenzilâtlı bir tarife tanzim edilmektedir.

Yeni tarife projesinin iki aya kadar hazırlanacağı ümit edilmektedir. Haber aldığımıza nazaran yapılacak tenzilât 600 kilometreden başlıyarak 1500 kilometrelik bir mesfede yüzde kırk beş nisbetini bulcaktır.

Bundan başka Ankara ile Konya arasında yolcu tarifelerinde ayrıca yüzde kırk nisbetinde bir tenzilâtlı tarife daha yapılmaktadır.

Bu tarife diğerinden evvel tatbik edilecektir.

İspanya ortaelçisi değişti

MADRİT, 9. A. A. — İspanyanın Türkiye ortaelçisi M. Aristogui, Norveç ortaelçiliğine nakil ve tayin edilmiştir.

İspanyanın Milano konsolosu M. Palencia Ankara ortaelçiliğine tayin olunmuştur.

G. Mübadillere bono mukabilinde satılacak emlâk

Ekonomi

Tuzlu balık ihracatımız niçin azalıyor?

Ticaret Odasının yaptığı tetkik ne netice verdi?

Tuzlu balık ihracatımız sarfedilen gayretlere rağmen mat lûp şekilde inkişaf etmemektedir. Balık ihracatımızın iyi bir inkişafa mazhar olduğu takdirde memlekete iyi bir menfaat temin edeceği muhakkktır. Ticaret odası tuzlu balık ihracatımızdaki müşkülât ve durgunluğun sebeplerini tetkik etmiştir. Bu tetkikat esnasında Yunanistanın bize nazaran daha çok ucuz fiatla balık ihraç ettiği ve bizimle rekabet ettiği görülmüştür. Bunun başlıca sebebinin bizde tuzlu balık için kullanılan fıçıların çok pahalı bulunması görülmektedir. Bu pahalılık hem fıçılık tahtanın piyasada pahalılığından, hem de fıçı yapanların azlığından ileri gelmektedir.

Gülyağlarının tağşişi nasıl yapılır?

Iktısat Vekâleti Ticaret odasından gülyağların tağşişinin ne suretle anlaşılacağının tetkik edilmesini bildirmişti. Bu hususta gülyağı tacirlerinin bir iddiası vardır, diyorlar ki:

— Gülyağı tağşiş edildikten sonra hiç bir laburatuvar her ne suretle olursa olsun tağşişin nasıl ve ne ile yapıldığını anlayamaz.

Bu noktai nazar artık yerleşmiş bir kanaat haline gelmiştir. Halbuki bugün kimyanın tahlil edemiyeceği hiç bir şey mevcut değildir. Nitekim odanın tetkikatı da bunu meydana çıkarmıştır. Fakat garibi şu ki tacirler hâlâ fikirlerinde ısrar etmektedirler. Işin bir tecrübeye döküleceği zannolunmaktadır. Aldığımız malûmata nazaran Iktısat Vekâletince gülyağılarımızın tağşişini menetmek için bir nizamname hazırlanacaktır.

Alman piyasasında halılarımız

Alman piyaslarında son zamanlarda halılarımız pahalı satılmakta, bu yüzden rekabet imkânları azalmaktadır. Bunun sebepleri hakkında yapılan tetkikat halı tacirlerimizin Almanyaya gelişi güzel halı göndermelerinin başlıca âmil olduğunu meydana çıkarmıştır. Türkiye ile Almanya arasındaki ticaret mukavelesi Almanyaya ithal edilecek halılarımız hakkında bazı hükümleri ihtiva etmektedir. Türkiyeden Almanyaya ithal edilecek halılar eğer safi ipekten, dört kilodan noksan ve 120x175 ebadından az olursa tenzilâtlı tarifeden istifade ederek Almanyaya girecektir. Halı ihracatçılarımız gelişi güzel halı gönderdiklerinden bu tenzilâttan istifade edememektedirler.

Mısır hazine bonoları çıkaracak

KAHIRE, 9 (A.A.) — Kral tarafından neşredilen bir karar namede, bir ve iki buçuk milyon Mısır liralık iki tertip bonoları çıkarılması için Maliye nâzırına mezuniyet verilmiştir. Bu iki tertip bonolar, yüzde 4, ve 4.5 faiz getirecek 5 ve 10 sene de ödenecektir. Hükûmetin bu kararnameyi ve hazine bonolarını çıkarmaktan maksadı çiftçilere rehin mukabilinde aldıkları ödünç paraları ödemek hususunda yardımda bulunmaktan ibarettir.

Adanada pamuk ihracatı

ADANA, 9 (A.A.) — Birinci kânunda şehrimizden harice 1.254 balya pamuk ihraç edilmiştir. Pamuk mevsimi başlangıcı olan 1 ağustos 932 tarihinden 31 birinci kânun tarihine kadar şehrimizde mevcut bütün fabrikalarda 20.000 balya pamuk işlenmiş ve bunun 6.087 balyası ihraç edilmiştir.

Bulgaristan buğday ihraç etmiyecek

SOFYA, 9 (A.A.) — Karın yağması geciktiğinden ekinler donmuştur. Fena bir rekolte ihtimalini derpiş eden Ziraat nazırı, buğday ihracatını menetmiştir.

BORSA

(Iş Bankasından alınan cetveldir)

9 Kânunusani 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
Isı dahili	98,75		
Şark d.yolları	5,70	Elektrik	—
D. Muvahhide	60,—	Tramvay	—
Gümrükler	5,75	Tünel	—
Baydî mahl	7,—	Rıhtım	18,40
Bagdat	7,75	Anadolu I	42,20
T. askeriye	7,75	„ III	41,30
İzmir Belediye İstikrazı	99	„Mümessil	45,70

ESHAM

Iş Ba. Nama	10,05	Bomonti	24,50
„ „ Hamilin	10,15	Terkos	32,50
„ „ Müessis	115,—	Çimento Ar.	10,35
Anadolu Reji	23,40	Ünyon dey.	24,50
	4,20	Şark dey.	1,70
Şir. hayriye	15,—	Balya	2,50
Tramvay	50,—	Şark m. ecza	2,95
Umumî sigorta	11,—	Telefon	14,—

ÇEK FIATLARI

Paris	13,06	Prağ	15,88,60
Londra	709.	Viyana	4,01,—
Nüyork	47,09	Madrit	5,75,51
Milano	9,19,79	Berlin	1,98,20
Brüksel	3,40,—	Varşova	4,18,10
Atina	87,96,—	Peşte	8,51,—
Cenevre	2,44,38	Bükreş	79,87,—
Sofya	64,74,—	Belgrat	34,83,—
Amisterdam	1,17,12	Moskova	10,96,—

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	170,—	1 şilin, Av.	27,—
1 İsterlin	712,—	1 peseta	17,—
1 dolar	118,1/2	1 mark	50,—
20 liret	218,—	1 zeloti	24,—
24 f. Belçika	117,—	1 penge	33,—
20 drahmi	23,—	20 ley	23,—
20 l. İsviçre	820,—	20 dinar	55,—
20 leva	26,—	1 Çernovoç	—
1 florin	88,—	1 Altın	9,21
20 kur Çek	122,—	1 Mecidiye	35,—
		1 Banknot	2,39,—

Vilâyette

Satılacak Emlâk

Komisyon dün Defterdarlıkta toplandı

Gayri mübadillerin ellerinde mevcut bonolara mukabil satılığa çıkarılmakta olan emlâk işlerile meşgul komisyon Defterdar Mustafa Beyin riyasetinde toplanmıştır.

Şimdiye kadar 700 mülk satılığa çıkarılmıştır. Gayri mübadiler satılığa az mal çıkarıldığından şikâyet etmişlerdi. Komisyon satılığa çıkarılmakta olan malları az bulmamıştır.

Köylere kadar süratle posta

Posta Telgraf umum müdürlüğünden Vilâyete bir tamim gelmiştir. Bu tamimde tevziatın köylere kadar sür'atle yapılacağı ve bu sür'atin Vilâyet dahilinde ne şekilde temin olunacağının bildirilmesi istenmektedir.

İsveç gemisi

İsveç hükûmetine ait Fenike isimli kruvazör bugün limanımıza gelecektir ve bir hafta kalacaktır. İsveç gemisi kumandanı, mihmandalığına binbaşı Nahit Bey memur edilmiştir.

Limanda Yeni tarife

Komisyon yarın ilk içtimaını yapıyor

Haliç, Şirketi Hayriye, Seyrisefain sevahili mütecavire vapurlarının ve limanda çalışan kayık ve motörlerle liman tahmil ve tahliye ücretlerine ait yeni 6 şar aylık tarifeleri tanzime memur (Liman Tarife Komisyonu) yarın ilk içtimaını Deniz Ticaret Müdürü Zeki B. in riyasetinde aktedecektir.

Komisyona, Ticaret Müdürü Muhsin, Belediye reis muavini Hâmit, Ticaret Odası namına Sait Ömer, Rifat Kâmil, Karaosmanoğlu Suat B. ler iştirak edecekler dir. Ayrıca, hangi şirketin tarifesi görüşülürse, o celselerde o şirketin idare meclisinden bir zat dahi bulunacaktır.

Komisyonun, İngiliz lirasının düşüklüğünü nazarı dikkate almak suretile, yeni tarifeleri tesbit edeceğini bir refikimiz yazmıştı.

Bu hususta kendisile görüştüğü müz komisyon reisi ve Deniz Ticaret Müdürü Zeki B. diyor ki:

"Biz, İngiliz lirasının temevvücünü değil, onun verdiği netayici tetkik ederek tarifeleri hazırlarız. Telefon gibi şirketlerin mukavelelerinde, İngiliz lirası esası olduğu icin tarife formülleri de ona göredir. Bizim tarifelerde ise esaslar:

1 — Kömür fiati,
2 — Amele ücreti,
3 — Yolcu adedi, ve şirketlerin umumî hesaplarıdır.

Komisyonumuz toplanınca, her şirketin vaziyetini söylediğim esaslara göre tetkik ettirecek ve alacağı netayice ve hesabata göre tarifelerin tanzim edecektir. Şimdiden tarifelerde ne gibi değişiklikler olacağını söylemek mümkün değildir."

Diğer taraftan öğrendiğimize göre, şirketler şimdiki tarifelerinde bazı kısımlar icin tadil ve tezvit talebinde bulunmaktadırlar. Maamafih, bunlar henüz resmî müracaat safhasına gelmiş değildir.

Halktan da tarifelerde mutedil esaslar kabulü için müracaatlar vukubulmaktadır.

Seyrisefain Kılavuzları

Seyrisefain emrindeki kılavuzların hazirandan itibaren Deniz Ticaret müdürlüğü emrine geçmeleri tekarrür etmiştir.

Mısır sefiri Kahireye gidecek

Mısır sefiri Abdülmelik Hamza B. dün Ankara'dan şehrimize gelmiştir. Sefir bir kaç güne kadar Kahire'ye gidecektir.

Dört ayaklı horoz

Sirkecide Hocapaşada bir tavukçu dükkânı bulunan Jak Nisim Efendi isminde biri Edirneden bir sürü horoz ve tavuk getirtmiş, fakat bunları dükkândaki kafeslere yerleştirirken içlerinden br horozun dört ayaklı olduğunu hayretle görmüştür.

Ayaklardan ikisi hayvanın geri tarafında ve meflûç bir haldedir.

Mahkemelerde

Ertuğrul mağazasında nasıl yangın çıktı?

Sahipleri kast iddiasının varit olamıyacağını söylediler

Dün Ağırceza mahkemesinde Ertuğrul mağazası yangınının muhakemesine başlanılmıştır.

Maznunlar Ertuğrul mağazası sahibi Nihat Beyle Altınçizme mağazası sahibi Onifli ve terzi Hıristo Efendilerdir.

Okunun istintak kararnamesine nazaran, yangın Hıristo Efendiye ait terzi atelyesinden çıkmıştır. Sebebi malûm değildir. O zaman yapılan raporlara nazaran yangın yerinde bazı kaplar derununda yandığı zaman mavi şule neşreden bir takım mayiler bulunmuş, elektrik sigortaları üzerinde de sigortaya ait olmıyan kalın teller görülmüştür. Ertuğrul mağazası 80 bin, Altınçizme mağazası da 3 bin liraya sigortalı olduğu için şu deliller kast şüphesini uyandırmış ve mağazalar derununda sigorta bedelinden daha fazla eşya bulunmasına rağmen yangında kast olup olmadığının takdiri mahkemeye bırakılmıştır.

Muhakemede Nihat Bey, mağazasındaki eşyanın sigorta bedelinden çok fazla olduğunu, evvelce 90 bin liraya sigorta ettirirken son seneler zarfında daha az prim vermek maksadıyla 80 bin liraya indirdiğini, mağazasının 50 senelik şöhreti olduğunu, 100 bin liralıktan fazla malını 80 bin lira almak için yakmıyacağını söylemiştir.

Altın çizme sahibi Onifli Efendi de mağazasında 12 bin liralık mal olduğunu, fakat çok sigorta parası vermemek için sigorta miktarını 3 bin liraya indirdiğini, yangında mallarından başka kendisi için çok büyük kıymeti haiz olan madalyalarının da yandığını ve kasten yangın isnadını şiddetle reddettiğini söyledi. Terzi Hıristo atelyesinin sigortalı olmadığını, o atelyeye henüz taşındığını söyledi. Muhakeme şahit celbi, ticarî defterlerin ve kontratların tetkiki, sigorta kumpanyalarından malûmat alınması için başka güne talik edildi.

Altışar ay hapis

Adalarda temizlik işleri ambar memuru Ali Galip Efendi ile amele onbaşısı Mehmet Sadi Efendi dün Ağırceza mahkemesinde muhakeme edilmişler ve mahkûm olmuşlardır. Ali Galip Efendiyle Mehmet Sadi Efendi tervici merama muktedir olmadıkları halde kendilerini işe koyacaklarından bahisle amelelerden para aldıklarından dolayı mahkemeye verilmişlerdir. Ali Galip ve Mehmet Sadi Efendilerin inkâr etmelerine rağmen, cürümleri sabit olmuş ve ikisi de altışar ay hapse ve ellişer lira ağır para cezasına mahkûm olmuşlardır.

Hâlâ mı eski harfler

Eski harflerle tedrisat yaptığı için muhakeme altına alınan ve kisvesinden eskiden Dalyasanlılar denilen zümreye mensup olduğu anlaşılan Mehmet Veysel efendinin muhakemesine dün birinci ceza mahkemesinde devam edilmiştir. Mehmet Veysel efendi eski harflerle tedrisat yapmadığını söylemiştir. Bundan sonra şahitler dinlenilmiş, şahitlerden bir kısmı hoca efendiyi ders okuturlarken görmediklerini söylemişlerdir. Polis olan şahitler de maznunu eski harflerle ders okuturken görmediklerini, fakat akşam üstü mekteplerinden çıkan birkaç çocuğun velileri tarafından hoca efendiye gönderildiklerini ve onun da çocuklara ulûmu diniye tedris ettiğini bildiklerini söylemişlerdir, Bazı şahitlerin celp aldıkları halde mahkemeye gelmedikleri anlaşılmış, bunların ihzaren celbi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Kaçak çakmaktaşı davası

Ortaköydeki evinde 23,800 çakmaktaşı zuhur ettiği için mevkufen ihtisas mahkemesinde muhakeme altına alınan Miralay mütekaidi Osman Beyle arkadaşları Tevfik, Şevki ve Hüsnü beylerin muhakemelerine dün devam edilmiştir. Dünkü muhakemede cürmü meşhudu yapan mmeur şahit sıfatile dinlenmiştir. Bu şahit hâdiseyi nasıl haber aldığını ve cürmü meşhudu nasıl yaptığını anlatmıştır. Bundan sonra tıbbı adlî de müşahede altında bulunan Osman beyin deli olup olmadığına dair tıbbıadlîden sorulan suale gelen cevap okunmuştur. Tıbbıadlî cenabında maznunun bir müddet müşahede altında bulundurulması icap ettiğini, hasta olup olmadığının başka türlü tesbit edilemiyeceği bildirildiğinden muhakeme cevap gelmesi için başka güne bırakılmıştır.

Tatlı Müsabakası

Mükâfatlar perşembe günü verilecek

Önümüzdeki perşembe günü saat 16 da, geçen tasarruf haftasında yapılan tatlı müsabakasında en ziyade muvaffak olanlara, Halkevinde madalya ve hediyeleri tevzi edilecektir. Hediyeler, müsabaka jüri heyetince verilecektir. Müsabakada kazananlar iki kısımdır. Merak lılardan müsabakaya girip te kazananlardan biri Seher Isma il Hanım ve diğeri Zühtüpaşa hafidesi Emine Saffet Hanımdır. Kendilerine münasip hediyeler verilecektir. Meraklılar haricinde müsabakaya girip te birinciliği alan Selçuk Kız San'at Mektebi ile ikinciliği alan Liyon çukulata fabrikasına da Millî Iktısat ve Tasarruf Cemiyetinin birer madalyası ita olunacaktır.

Tasarruf cemiyeti, ramazan ve bayram

Millî Iktısat ve Tasarruf Cemiyeti, Ramazan münasebetile camilerde vaızlar tarafından yerli mallar için vesayada bulunulmasının temeini Müftülükten rica edilmiş ve vâizlara lâzımgelen tebligat yapılmıştır. Cemiyet, mahyaların yerli mallara ait olması için de Evkaf idaresine müracata etmiştir. Cemiyet, şimdi bayram hazırlıklarına başlamıştır. Bayramda, misafirlere şekerle beraber üzüm, incir, fıstık ikram edilmesi için dıvarlara afişler yapıştırılacak ve bu hususta konferanslar da tertip edilecektir.

Poliste

Eve saklanan Hırsız

Ev sahibinin ödünü koparıyordu

Beyoğlunda Samancıdere sokağında 53 - 55 numaralı apartımana Zekioğlu Ahmet isminde biri girmiş, Madam Eftimya'nın 5 inci dairesine girip yatak odasındaki karyolanın altında saklanmıştır. Madam, hırsızı görünce feryat etmiş, Ahmet üzerine hücum etmişse de yetişilerek yakalanmıştır.

Kaza

Postahanenin 17 numaralı motosikleti rakibi Faruk Ef. Eminönünde yere yuvarlanarak yüzünden yaralanmıştır.

Bir çuval pirinç

Üsküdar'da Şeyh camii civarında bakkal Nuri Ef. nin dükkânı önünde bulunan bir çuval pirinci sabıkalı Ahmet ve Hızır çalmış ve başka bakkala satarlarken yakalanmışlardır.

Yangın başlangıcı

Mahmutpaşa'da cami karşısında Yakup Ef. nin 1 numaralı evinden yangın çıkmışsa da tevessüüne meydan verilmeden söndürülmüştür.

Bir yelkenli battı

Kilyos açıklarında bir yelkenli batmış ve tayfadan bir kişi boğulmuştur.

İtalya sefareti başkâtibi

İtalya sefareti Başkâtibi M. Bova Seopa, Milletler Cemiyeti nezdindeki İtalyan murahhas heyetinde mühim bir vazifeye tayin edildiğinden evvelki gün ailesi ile birlikte Roma'ya gitmiştir.

Vaftiz

İtalya sefareti ataşe militeri Miralay Manuerini ve Mm Manuerini evvelki gün yeni doğan oğullarının vaftiz resmini icra etmişlerdir. Papanın Ankara sefiri Monsenyör Margotti merasime riyaset etmiştir. Nevzat Alfredo tesmiye edilmiştir.

Başvekil İsmet Pş. Hz. bu münasebetle gönderdikleri bir mektupta M. ve Mm Manuerini'yi tebrik etmişler nevzada hediye olarak bir halı göndermişlerdir.

Tırpan

Mukaddes Kaynak

Ben gazeteciliğe başlayalı yirmi yıl oldu.

Yirmi yıldır Babıâlî yokuşunu tırmanırım.

Ve gene yirmi yıldır Postahanenin arka sokağından Babıâlî caddesine doğru müstekrem bir sızıntının yayıldığını görürüm.

Bu sızıntı kıymetli bir madenden suyu damarı gibi şehrin v fikir hayatımızın göbeğinde yirmi yıldır kaynar.

Bu kaynak meccusilerin mukaddes ateşkedesi gibidir. Kurumaması için Belediye de hala beraber gayret eder. Oradan barınan şoförler, arabacılar, varda bulunan her meslekte sanlar mukaddes kaynağın sarıltısını kesmemek için ayak bağlile çalışırlar.

Günün her saatinde oraya çevrilen başlar birkaç kişin âdeta mukaddes bir türbe kandil yakar gibi hürmetle vaziyetle mesanelerindeki mtamel mayii mukaddesi kaynağa boşaltmakla meşgul olduklarını görürler!

* * *

Her yeni belediye reisi Avrupaya tetkik seyahatine gmiştir. Ve her yeni Şehremini Istanbulu bir Avrupa şehri benzetmek için çalışmış! Park meraklısı, kumarhane veslisi, plâj sevdalısı belediyeislerimiz oldu.

Fakat şehrin göbeğinde icrımı tutamıyan bir hasta gi için için sızan bu kaynağı kutacak büyük inkılâpçı her çıkmadı!

Mukaddes kaynak yirmi ydır akmaktadır.

Kışın şırıl şırıl akan, yahazin hazin kokan bu kayn bana öyle geliyor ki bizd ihmal zihniyetinin sulanmış saresidir.

* * *

Fransızlar büyük zaferlerinin hâtırası olarak Pari (Etoile) de meşhur takı zarin altında on dört seneden ri bir ateş yakarlar. Bu çıra başında on dört yıldır bir sgülü asker bekler.

Bizim mukaddes kaynak bâlî caddesinde yimi yıldır zar. Ve biz de bilmem ne i yirmi yıldır onu bekleriz!

Burhan CAF

Belediyede

Sürpagop davas

Belediye ile Sürpagop mehlığı davasının mürafaası temyiz yapılmıştır. Temyiz mahkemesi kararını 4 martta verecektir.

Belediye eytam ve eramili

Müvazenei umumiyeden alan eytam ve eramil üç aylığını Emlâk Bankasında kırdırmatadırlar. Belediye eytam ve erlinin de maaşlarını Esnaf Basında kırdırmaları için kararilmiştir. Kırdırılmağa bu ayşında başlanmıştır.

Cemal Beyin ailesine mükâfat

Belediye hesap işleri müiken vefat eden Cemal B 3 nedir memur bulunmakta idi mal Beyin ailesine bir mükâfarilmesi için şehir meclisinden saade alınacaktır.

Ekmek narhı

Bu hafta ekmek narhı kuruşta ve francala da 13,5 ruşta ipka edilmiştir.

Hariçten gelen fidanlar

ANKARA, 9. — Ziraat Ve hariçten memlekete gelecek fidanları ve ağaçları sıkı bir kontrol tutmağa karar vermiştir. Fa fidanlar topraklarımızda yetişecek olan ağaçlar memlekete mıyacaktır.

Zekât ve sadak fıtrınızı Tayyare cemiyetine veri

M. Troçki Rahatsız

Büyükadad bulunmakta olan M. Troçki'nin bir haftadanberi hasta olduğu haber verilmektedir.

M. Troçki'nin hususî kâtibi M. Jacques Frangel perşembe günü Avrupaya gitmiştir. Bu seyahatin M. Troçki'ye hususî bir doktor getirmek için yapıldığı söylenmektedir.

Fakir hastaların ilâçları

Dispanserlerde tedavi edilen fakir hastaların meccanen ilâç almaları için mahallelerinden fakir olduklarına dair ilmühaber getirmeleri ötedenberi usul ittihaz edilmişti. Fakat fakir hastaların ilâçlarını meccanen alabilmek için günlerce heyeti ihtiyariyeleri aramaları kendileri aleyhinde olacağı için Belediye fakir olan hastayı muayene edecek hekimlerin verecekleri işaret üzerine reçetelerin meccanen yapılmasını muvafık görmüştü. Buna rağmen son zamanlarda bazı fakir hastaların yine heyeti ihtiyariyelere sevkedildiklerî görüldüğünden verilen emir dahilinde meccanen ilâç yaptıramıyacak vaziyette olan hastalara verilecek reçetelerin işaret edilmesi ile iktifa edilmesi bildirilmiştir.

Ticaret Odası Meclisi

Meclis yarın bir toplantı yapıyor

Ticaret Odası meclisi yarın yeni senenin ilk içtimaını yapacaktır. Bu içtimada Odanın yeni idare heyeti intihabı yapılacaktır. Yeni heyeti idarenin eskisine nazaran pek farklı olmıyacağı zannolunmaktadır. Yarınki içtimada Odanın muhtelif komisyonlarda bulunan azaları da yeniden intihap edilecektir.

Ziraat bankasının aldığı buğdaylar

ANKARA, 9. — Ziraat bankası vasıtasile köylülerden satın alınan buğdaylar bu sene satılmayacaktır. Buğdaylar stok olarak muhafaza edilecektir.

Hukuk talebesi kongresi

Hukuk Talebesi cemiyetinden:

13-1-933 tarihine müsadif cuma günü saat 14 te Sultanahmet muallimler Birliğinde fevkalâde kongre aktedileceğinden bilumum azanın teşrifleri ehemmiyetle rica olunur.

Kabutaj suiistimalini nasıl yapıyorlar?

Ecnebi kumpanyalar hakkındaki tetkikat devam ediyor

Ecnebi vapurlarının kabotaj hakkını nasıl sui istimal ettikleri hakkında başlıyan tetkikat ilerledikçe yeni, yeni ve şayanı dikkat şekiller meydana çıkmaktadır.

Ecnebi kumpanyaların kabotaj sui istimalini yalnız eşya naklile değil bir Türk limanından diğer bir Türk limanına yolcu taşıyarak da yaptıkları anlaşılmıştır.. Ecnebi kumpanyalardan bazıları bu şekilde bilet kesmiyerek yolcu almaktadırlar. Yolcu nakli ekseriya vapur seferleri az yapılan Mersin İstanbul hattı üzerinde yapılmaktadır. Alâkadar makamlar bu hususta tetkikata devam etmektedirler.

Milliyet

ırın umdesi «MİLLİYET» tir

10 K. SANi 1933

İdarehane: Ankara caddesi, 100 No.
Telgraf adresi: İst. Milliyet
Telefon Numaraları:
Başmuharrir ve Müdür: 24318
Yazı işleri Müdürlüğü 24319
İdare ve Matbaa 24310

BONE ÜCRETLERİ:

	Türkiye için L. K.	Hariç iç'n L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 „	7 50	14 —
2 „	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez — müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait ler için müdiriyete müracaat dilir. Gazetemiz ilânların me'uliyetini kabul etmez.

RAMAZAN: 13

	S.	D.
İmsak	5	40
İftar	17	00

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen habere göre bugün hava bulutlu olacak ve hafif surette şimalden esecektir.

Bugün kar yağması kuvvetle muhtemeldir.

9-1-1933 tarihinde hava tazyiki 776 milimetre, en fazla sıcaklık 8, en az sıcaklık 4 santigrat kaydedilmiştir.

FELEK

Şarap meselesi

Geçenlerde bu sütunda inhisarlar idaresinin neşretmekte olduğu (Bülten) den bahsetmiştik. Bu bülten şarabı ayyaşlıklara karşı en büyük deva olarak tavsiye ediyordu. Ben buna pek aldanmadım. Çünkü ilişmiş olduğum bu ilişişime inhisar idaresi bülteninin işlerinde çalışan bir arkadaş şahsan gelerek cevap verdi. Gazeteye yazılmak için yazıldı, beni ikna için. Ben buna inandım mı, olmadım mı onu bilmek lâzım değil. Lâkin diğer taraftan bir mektup aldım. Bozcaadalılar yazıyor ve Bozcaada'da dünyanın en güzel üzüm şarabını yetiştiren bir yerde inhisar idaresinin mal almadığından, ve malın değerini beğenmediğinden şikâyet ederek o bağcılıktan ve şarapçılıktan vazgeçeceklerini söylüyorlar. Mektup alâkadar makam lerine gönderile dursun, idare, ayyaşlığı tedavi için tavsiye ettiği iyi şarapları bari Bozcaada'da alsın da hem ayyaşlar hem Bozcaadalılar memnun olsunlar.

1932 nin tuhaflıklarından...

1932 senesi biterken karilere bir sual sormuştum:

— 1932 de tesadüf ettiğiniz en tuhaf vak'a nedir?. Tuhaflık şahsî ölçü ile ölçülünce tabiî umumî bir çehre arzedemez. Onun için karilerimin göndermek lûtfunda bulundukları bir çok mektupların hepsi tuhaf olmamasına rağmen her birine aldıkları zahmetten dolayı teşekkür ederim. Bu mektuplardan bir tanesini cumartesi günkü (Milliyet) te neşrettim. Bence karilerimin hikâye ettikleri vak'alar içinde en tuhafı bu idi. Bu mektubu gönderen zatın hediyesini almak üzere bana müracaat etmesini rica ederim.

Mektupların içinde şayanı dikkat olan birkaçından her gün bir tanesini aynen neşrede ceğim. Varan bir,

"Efendim;

Bendeniz genç bir şoförüm. Geçen yılbaşı akşamı başımdan (dağlara taşlara) çok tuhaf, tuhaf olduğu kadar garip bir mesele geçti. Anlatayım da dinleyin ve siz de şaşınız.

Cumartesi akşamı bir müşterimi Galatasarayın arka tarafında bir apartmana bıraktıktan sonra geç vakit Sirkeciye boş olarak dönüyordum. Hava kararmıştı. Hemen oralarda bir apartımanın kapısında inci gibi bir matmazel durmuş birisini bekliyordu. Ben de alay olsun diye arabamı yaklaştırarak:

— Matmazel! Ufak taksi! Buyurunuz! dedim. Matmazel teklifi kabul etti ve otoya atladı.

— Nereye çekeyim Matmazel?. dedim. Ciddiyetle:

— Şişliye! dedi. Çektim. Yol da aramızda "tıs!" yok. dikiliyorum: Ay parçası gibi bir kız.. Düşünüyorum, geç vakit bu kız yapayalnız nereye gidecek?

Şişliye geldik. Hava adam akıllı karanlık. döndüm:

— Matmazel! Ne tarafa? Dedim. A!.. Matmazel birdenbire değişti. Gözleri tatlılaştı, dudaklarına bir tebessüm geldi. Gözlerini gözlerime dikti:

— Hiç, dedi. Şöyle bir gezinti istiyorum..

Kâfir şeytan da aklıma neler getirmedi?.. Acaba dedim bana Yılbaşı piyakosu mu vurdu.

— Hürriyet tepesine doğru çekeyim! dedim..

— Olmaz, oraları tenhadır korkarım. dedi.

— Korkacak ne var. Ben buradayım. Geceleri oraları pek güzel olur dedim. Çektik.. Araba yavaş yavaş gidiyordu. Artık hem konuşuyor, hem gidiyorduk. Matmazel çantasından bir şişe esans çıkardı. Iyice her tarafına süründü. Sonra:

— Size de süreyim! dedi. Başımı geriye doğru uzattım. Küçük parmaklarile yüzümü, bıyıklarıma, yanaklarıma bayılacak bir koku sürdü. Artık uzak lara gidiyorduk. Bugün yüreği çok sıkılmış, ne yapacağını bilmemiş, bir arkadaşına gitmek üzere sokağa çıkmış, derken bana tesadüf etmiş, ve teklifimi kabul ederek hava almağa karar vermiş. Bir sigara yakmak istedi. Benden kibrit aldı. Bana da bir (Hanım) uzattı. Gittik, gittik. Nihayet uzaktan şehri seyretmek için durduk. Ve yere indik. O zaman halimi sormayınız. Ne buhranlar geçirdiğimi bir ben bir de Allahım bilir. (bu bir gazeldir zannederim - Felek) bu kadın nasıl bir kadındı. Buralara kadar genç bir şoföre itimat ederek nasıl geliyordu. Herkes benim gibi melâike tabiatli olmazdı. Fakat her şeyin bir haddi vardı. Bu kadın artık haddini çoktan aşmıştı. Ona bir ufak ders vermek ve biraz şakalaşmak istedim. Bir de ne bakarsınız?.

Meğer benim güzelliğine hayran olduğum Matmazel genç bir Rum çocuğu değil mi imiş? Şaştım. Şaşmadım. Dondum kaldım. Tabiî foya meydana çıkınca ikimiz de gülüştük. Meğer o akşam bir arkadaşına gidip (bir sürpriz) yapmak istiyormuş.. Bu ne çeşit sürpriz!.

Karilerinizden
H.

Ferit Beyefendiye

Fotoğraf iade edilmiştir. Hürmetler efendim.

FELEK

HİKÂYE

Hırsız

Genç kadın, otomobilden inerken, eldivenli bir erkek eli uzandı:

— Şahende, bu gece sana refakat edebilir miyim?

Şahende uzanan eli tuttu, hararetle sıktı:

— Lûtfi, bu gece beni mazur gör.

Lütfinin sesi istihfafla titriyordu:

— Galiba, Suphi Beyefendi gelecekler.

— Mademki biliyorsun, sorma.

Şahende kaldırıma atlamıştı. Küçücük elini sallıyarak selâm verdi:

— Yarın saat beşte buluşuruz.

— Bekletme kuzum.

Otomobil homurdanarak hareket etti. Genç kadın apartmanın kapısı önünde durdu. İndi, zile bastı. Kapı, neden sonra açılmıştı.

Şahende hiddetli ve sinirli idi:

— Nekadar beklettiniz, dedi.

Kapıcı gözlerini uğuşturdu:

— Baloya gittiğinizi söylemiştiniz, her vakit sabaha karşı geliyordunuz da, beklemedim.

— Suphi Bey geldi mi?

— Hayır, Hanımefendi.

Şahende çantasını dizine vurdu:

— Gelmedi mi? Tuhaf şey...

Artık bu saatten sonra da gelmezdi. Lûtfiyi gücendirdiğine acıdı. Fakat nereden bilecekti? Merdivene doğru yürüdü. Kapıcı arkasından koştu:

— Hanımefendi, durun, dairenizin anahtarını vereyim.

— Ne münasebet? Katina yok mu?

Kapıcı kendi bir kabahat işlemiş gibi, başını iğmişti.

— Teyzesi hastaymış, sizin misafiriniz geleceğini söyledi. Anahtarı bana bırakıp gitti.

Şahende, kulaklarına inanamıyordu. Bu gece, hep akılda olmıyan şeyler mi başına gelecekti? Lûtfiyi kırdığına daha fazla acıdı. Apartmanda bir kişi ne yapardı?

Kapıcıya, gel burada yat, diyemezdi. Bekâr bir adamdı. Fakat genç, güzel değildi. Dedikodu çıktığına değmiyecekti.

Ayni katta iki daire daha vardı. Pek yalnız sayılmazdı, neden korkuyordu?

Kapıcının verdiği anahtarı aldı, merdivenden çıktı. Apartman, bu geceki kadar ona soğuk, tenha görünmemişti. Sofadan geçip te yatakodasına girdiği zaman, sırtı ürpermeğe başladı. Oda, her zamanki oda.. eşya her gün görmeğe alıştığı eşya.. fakat kendini yabancı bir yerde zannediyor, garipsiyordu.

Baloda hiç eğlenmemişti. Kalabalık, boğucu bir sıcak, herkesi bunaltmıştı. Suphi Bey de gelmese Şahende erken dönecekti.

Suphi Beyin gelmemesi de garipti. Her perşembe gecesi saat onda gelir, Şahende olmasa da, apartmana çıkar, beklerdi. Şahende Suphi Beyin hayatını çok merak ediyordu. Bekâr mı idi, evli mi idi, belli değildi. Parmağında yüzük falan yoktu. Lâkin Şahende tecrübe ile bilirdi ki, birçok evli erkekler, icap edince yüzüklerini çıkarıyor, yeleklerinin cebinde saklıyorlardı.

Şahende farkına vardırmadan onu istintak etmişti. Fakat ağzından bir tek kelime olsun kapamamıştı. Şahende için bu, pek fazla haizi ehemmiyet bir mesele de değildi. Suphi Bey zengindi, cömertti. Haftada bir gece geliyor, Şahendenin apartıman kirasını veriyordu. Böylesi bulunur mu? Sohbeti biraz cansıkıcı idi, lâkin haftada bir gece, ne olsa tahammül olunurdu.

Şahende sair geceler, Lûtfi ile buluşuyor, bir gecelik sıkıntısının acısını, faizile çıkarıyordu.

Bu gece, Suphi Beyin gelmediğini bilmiş olsaydı, Lûtfiyi davet eder ve iyi vakit geçirirlerdi.

Tekrar yalnızlığını düşündü. Uyuyamıyacağını hissediyordu. Balodayken gözleri tatlı tatlı kapanıyor, gerinip esnememek için kendini güç zaptediyordu. Şimdi bütün uykusu kaçmıştı. Oturup kitap okuyamıyacaktı. Yatağa girip titriye, titiriye, sağa sola dönmekten başka yapacak birşey kalmıyordu.

Yorganı açıyordu. Yandaki balkonlu odada bir ayak sesi duydu. Kedi pıtırdısına benzemiyordu. Ne olabilir? Hırsızdan başka neye ihtimal verebilirdi? Korkmak fayda vermezdi, karyolanın başı ucundaki dolabın gözünü usulca çekti. Küçük tabancasını çıkardı. Gürültü etmeden kapıyı açtı. Ayaklarının ucuna basarak ilerledi. Balkonlu odanın kapısı önünde teredüt geçirdi. Tokmağı çevirmesile tabancayı uzatması bir oldu.

— Davranma!

Başı kasketli, caketi yırtık, yamalı pantalonlu bir serseri, köşedeki konsolun çekmesini, maymun cukla açmağa uğraşıyordu. Şahendenin incecik sesini duyunca, korkudan zivade, hayretle döndü. Fakat tabancayı görür görmez ellerini havaya kaldırdı:

— Amana düştüm, hanımefendi, kıymayın.

Hırsızın tazallûmu Şahendeye cesaret vermişti:

— Seni şimdi polise vereceğim.

— Bir şey çalmadım, yakmayın beni..

— Çalmağa vakit bulamadın...

Hırsız, atılgan, acar bir adama benzemiyordu. Saçları beyaz, omuzları düşük bir ihtiyardı. Şahendenin içi sızladı. Kimbilir, hangi ihtiyacın sevkile hırsızlık ediyordu?

— Senin ailen yok mu?

Hırsız içini çekti:

— Vardı..

— Öldü mü?

— Bilmiyorum..

— Nasıl bilmezsin, anlat..

Hırsız yutkunup susuyordu. Onun sükûtu Şahendeye merak olmuştu:

— Eğer anlatırsan, seni polise vermem.

— Peki Hanımefendi, benim vaktile bir kızım, bir karım vardı. Gül gibi geçinip gidiyorduk. Ah, insanlık işte.. bir kadına tutuldum. Ama, nasıl kadın.. Allahın gadabı bir mahlûk.. Onun yüzündan memuriyetimi kaybettim, mallarımı sattım, nihayet karımı, kızımı terkedip, peşi sıra gittim. Karım, kızım ne oldu, bilmiyorum. Eski evime döndüğüm zaman, buradan çıktılar, nereye gittiklerini de bilmiyoruz, dediler. Şimdi öğrendiniz ya, Hanımefendi, müsaade ediniz de ben gideyim..

Sesi öyle hazin, hali okadar perişandı ki, Şahende onun teessürüne hürmet duydu. Serseri, geldiği gibi, balkondan atlayıp kaçacaktı. Lâkin balkon kapısının sağındaki duvarda asılı duran beyaz lâke çerçeveli agrandisman resme gözünü dikti:

— Bu aileyi nereden tanıyorsunuz?

Serserinin resme âşina çıkışına Şahende durakladı:

— Sen de tanıyor musun?

— Vaktile çok yakından tanırdım.

Parmağile resmi gösteriyordu:

— Ortada oturan adam, Rüstem Mehmet Bey, sağındaki karısı Zeynep Hanım, kucağındaki çocuk ta Şaziye.. Küçük Saziye, o zaman altı yasındavdı. Bu resim ne münasebetle sizde bulunuyor?.

Sahende gözlerini indirdi, içini çekti:

— Sazive arkadasımdı.

— Simdi ne oldu?

— Annesinden sonra o da öldü.

Serseri, boğuk bir sesle sordu:

— Zeynep öldü, Şaziye öldü ha?

Bu kısık feryat Sahendenin kalbini deldi. Serseri balkonun kapısını aralamış, çıkıyordu.

Şahende sordu:

— Siz Aksaraylısınız, değil mi?

— Siz, nereden biliyorsunuz?.

— Rüstem Mehmet Beyleri tanıyorsunuz da..

Hırsız omuz silkti, balkona atladı. Şahende onun arkasından balkona cıkmak istedi. Ayakları dolaştı, bir koltuğa yığıldı. Basını elleri arasına alarak hıçkırmağa başladı:

— Babam!.. Babam!..

Teşekkür

Valdemin vefatı dolayısile cenaze merasimine iştirak eden ve elemli dakikalarımda insanî ve medenî vazifelerini bihakkin yapan ve teessürümü tahfif için teselli mektupları yazan muhterem vatandaş ve arkadaşlarıma derin hürmetler ve teşekkürler.

Sirkeci Cemal Bey lokantası sahibi: Cemal

SİNEMALAR

GLORYA'da SİNEMA ve
Münir Nurettin Konseri
Yarın akşam GLORYA'da verilecek
MÜNİR NURETTİN KONSERİ
için gişeler açıktır.
Fiatlar: 75-100-150-200 kuruştur.

Aşkları - Nefis şarkıları - Kendisine mahsus dansları ile bütün Viyana bu filmde toplanmıştır:
Dudaklar'dan Gönül'e
danslı - şarkılı ve musikili filmlerin en güzeli.
Mümessilleri: Viyananın altın sesli kraliçesi
MARTHA EGGERT ve
GUSTAV FROHLİCH

Yarın akşam MELEK Sinemasında
Şark ve Garp zevk ve hissiyatını en açık bir şekilde zengin esrarla dolu gizli ve memnu aşkları ile Hindistanı bütün güzellikleri ile gösteren
KERİM... RACA'nın
OĞLU
filmini zevkle temaşa edecek ve büyük san'atkâr
RAMON NOVARRO'nun
tatlı sesile söylediği şarkıları dinliyeceksiniz. Fransızca sözlü,
Metro - Goldwyn - Mayer filmidir.

MAJİK SİNEMASINDA
3 büyük yıldızın büyük bir filmi
LİLY DAMİTA
ADOLPHE MENJOU - ERİCH VON STROHEİM
Maurice Decobra'nın son romanından muktebes şaheser
SFENKS KONUŞTU
Arzuyu umumî üzerine:
EMİL VE ARKADAŞLARI
filmi, ilâveten bu hafta da gösterilecektir.
İKİ BÜYÜK FİLM BİRDEN

Meccanen muayene

İstanbul Halkevi reisliğinden: Cildi ve zührevî hastalıklar mütahassısı Dr. Rifat Salih Bey Halkevinin vesikası ile gelecek fakir hastaların, Halkevi karşısındaki muayene hanesinde, meccanen muayene ve tedavisini kabul etmiştir. Muayene zamanları cumartesi, çarşamba 15 ten 18 e kadardır. Arzu edenlerin idare memurluğuna müracaatları.

Hilâliahmer Kongresi

Hilâliahmer beylerbeyi nahiyesinin 13-1-933 cuma günü tam saat 10 da seenlik kongrası aktolunacağından azayı kiramın teşrifleri.

BUGÜN
MİLLİ
SİNEMADA
Ramon Novarro'nun
temsili muazzamı
BEN-HUR
Yeni sesli kopyesi
Kemali muvaffakiyetle devam ediyor.
İlâveten: FOX JURNAL
dünya havadisleri
Matineler: 2,30 - 4,30
Gece 8,30 - 10,30.

İttihadı Millî
Türk Sigorta Şirketi
Harik ve hayat üzerine sigorta muamelesi icra eyleriz.
Sigortaları halk için müsait şeraiti havidir.
Merkezi idaresi: Galatada Ünyon Hanında
Acentası bulunmayan şehirlerde acenta aranmaktadır.
Tel.: Beyoğlu : 4887 3

"Milliyet„ in romanı: 31

SEN ve BEN

Muazzez Tahsin

galiba! İçin için eriyen zavallı garip ruhlara döndük.

Karlı bir gün..

Oğuz Bey beni ziyarete geldi.. Ona piyano çalıyordum. O, elinde defterin yapraklarını çeviriyordu.

Benliğim bulunduğum odadan pek uzaklarda idi ki, Oğuz Bey saçlarıma doğru fazla eğildiği farkedemedim bile, iki ses kulağımda birden çınladı: Oğuz'un bir şey istiyen küstah sesi:

— Leylâ! dedi.

Dönüp ona terbiyesini vermemiş Bedi Muammerin bir heykel gibi kapıda dimdik durduğunu, alaycı gözlerinde sert bir bakış, sesinde hırçın bir titreyişle:

— Leylâ! Teyzem seni istiyor, misin?

Dediğini işittim.

Uykuda yürüyen bir hasta gibi çıkıp odaya gittim. Teyzem dizlerinin üzerinde uyuyordu. O zaman Bedi Muammerin yalan söylediği anladım. Tekrar salona döndüğüm vakit Oğuz Bey gitmişti.

Bedi Muammer, demir parmaklıklar arasında çırpınan bir arslan gibi odada dolaşıyordu. Beni görünce geldi, çelik parmaklarile elimi tuttu:

— Sefil!..

Birden bire bütün hırsım düştü.. Âciz ve zayıf küçük bir kız oldum. Gözlerimde yaşlarla:

— Niçin? Ne yaptım ben Bedi Muammer? dedim.

— Sahte tavırlarla, masum çocuk gözlerile beni aldattım mı sanıyorsun? Kendi evinde.. İki adım ötede uyuyan bu temiz kadının emniyetinden istifade ederek Oğuz denilen şu çapkın serserinin seni saçlarımdan öptüğünü görmedim mi sanıyorsun?

Kalbimden bir ses yükseldi:

— Yalan, ben böyle bir şey yapmadım. Bunun farkında olmadım... diyecektim. Nasıl oldu sesim boğazımda tıkandı.. Gözlerimden boşanan yaşları ona göstermemek için koşarak odama kaçtım.

Yarın sabah Yeşilköye gideceğim.

Maçka.. saadet günüm..

Sinirli ve uykusuz bir gece geçirdim. Kar fırtınası bir saniye dinlenmedi... İçimin fırtınası da.. Sabah ilk ışıkla beraber kalktım, Nejadı uyandırmamak için korka korka kapıyı açtım. Yemek odasında teyzem, Emsal kalfanın getirdiği kahveyi içiyordu. Beni görünce telâşla sordu:

— Hasta mısın kızım? Benzin atmış... Neden kalktın? Hava pek soğuk... Öğleye kadar yatağından çıkma.. Emsal dadın sana sütlü kahveni getirsin. Haydi yavrum git yat!.. Erken kalkmak bizim gibi ihtiyarlara yakışır, sen gençliğini bil.

— Teyzeciğim, bugün hiç tenbellik etmek hevesim yok. Bilâkis karlar altında yürümek istiyorum, Güzine gideceğim.

— Çıldırdın mı Leylâ? Güzin Şişlide değil.. Kadıköyünde annesinde misafir.. Yoksa bunu unutmuş muydun?.

— Hayır unutmadım... İşte uzakta olduğu için onu görmek istiyorum ya! Kaç gündür hastadır, biliyorsun.

—Leylâcığım.. Bu fikrinden vazgeç... Nejat kabil değil razı olmıyacak.

— Bunu biliyorum teyze... Onun için o kalkmadan evden çıkacağım. Bugün Nejadın sabah dersi yok.. Saat dokuzdan evvel çıkmaz. Ben Saat sekizde çıkarsam, o kalktığı vakit kafesi boş, kuşu uçmuş bulur. Olur mu şeker teyzem?.

Zavallı teyzemi neş'eli ve memnun bir çehre ile kandırmağa çalışırken içimde bu büyük yalanla onu aldatmak istediğim için büyük bir azap vardı.

Nihayet, bir hırsız gibi yavaş adımlarla dolaşarak giyindim. Kürküme büründüm ve evden dışarıya fırladım.

Kar, dize kadar çıkmıştı. Tramvaylar, otomobiller bin müşkülâtla yol açıyorlardı.

— Acaba tren işlemez mi?

Sirkeci istasyonunda bilet alana kadar ıstıraplı bir heyecan geçirdim.

Trendeyim.. gidiyorum.. Bedi Muammere yaklaşıyorum.. Ona söyleyeceğim, haksız olduğunu anlayacak, bana acıyacak... Zavallı bir kadınım ben!

* * *

Kapıyı çaldığım zaman ben, benliğimden çıkmıştım. İçimin helecanı.. kar ve tipi beni başka bir kadın yapmıştı. Biraz durdum. İçeriden hiç bir ses gelmedi.. Bir defa daha çaldım ve düşündüm:

— Kapı açılmazsa kabil değil geri dönemiyeceğim... Şuracıkta karların üzerinde oturur beklerim. Yürüyecek kuvvetim kalmadı. Yarı donmuş gibiyim.

Son bir kuvvetle bir defa daha zile bastım. Uzun bir feryat kulağımda titredi. Ağır bir ayak sesi ve kapı açıldı: Bedi Muammer...

— Leylâcığım... yavrum.... sana ne oldu?

Cevap vermeden boş gözlerle yüzüne baktım

Beni kollarile sararak, yarı kucağında, odasına götürdü. Arkamdan kürkümü çıkardı. Yumuşak divanın üzerinde yastıklar arasına gömüldüm. Üstüme yumuşak bir örtü verdi. Sonra yere halının üzerine diz çökerek ayakkabımı çıkardı; ayaklarımı ellerile, nefesile ısıttı.

Bunları tatlı bir gevşeklik içerisinde hayal meyal görebiliyordum. Dışarı çıktı, geldi, tekrar gitti ve dumanları tüten bir fincan çayı, başımı kolu üzerinde yatırarak bana içirdi. Sabahtan beri gergin olan sinirlerim bu rahat ve şefekat sıcaklığında kopuverdiler. Boğuk bir hıçkırık dudaklarımdan döküldü.

— Ben sefil bir kadın değilim! O adamla aramızda bir şey yok...

Eğildi.. Sıcak dudakları ayaklarımda dolaştı, yorgun, hasta bir ses:

— Hayır yavrucuğum.. Hayır Leylâ.. Sefil, alçak olan benim. Senin hayatına girmemeliydim.. Seni görür görmez kaçmalı... uzaklaşmalıydım. Bunu yapamadım.. yapamadım.

Son sözleri mırıltı gibi kulaklarımda dolaştı... Mağrur, yüksek Bedi Muammer, başını yerlerde sürtünerek ağladı. İkimiz de bir çocuk, bir zavallı gibi ağladık.

Ne kadar zaman? Saat ve vakit hissi ne lüzumsuz bir his! Böyle dakikaların ölçüsü mü olur?

— Beni niçin sevdin Leylâ? Kendi kendimle mücadele ediyordum. Şimi senin hissinle de nasıl cenkleşeceğim.

Sesinin sıcaklığı içimi eritti.

— Ateş gözlerinin ışığında yanmak istiyorum Leylâ.. Gözlerini ver!.

— Söyle beni ne vakit, nasıl sevdin sen?

— Seni göklerde sevdim.. Bulutlar arasında sevdim. Ateş gözlerini ilk gördüğüm saniyede hayatımın biricik sevgisini buldum. Seni kalbimde, iki sene, kıymetli bir hatıra olarak yaşattım.

(Devamı var)

"MİLLİYET" in memleket istihbaratı

Bursanın küçük bir örneği: M. Kemal Paşa

Bu kasabada buhran kelimesinden bahsedildiği işitilmiyor

M. Kemal Paşa ihtiyar heyeti, muallimler ve Kaymakam Emin Bey

BURSA 5 (Milliyet) — Evvelki gün bir arkadaşım daveti üzerine M. Kemalpaşaya gittim. Hava güzel olduğu için yolculuğumuz da neş'eli geçti. Hele, Bursadan Balıkesir, hattâ İzmire kadar uzayan Bursa şosesinin zikzaklı vaziyeti bizleri müteessir etmemiş olsaydı — M. Kemalpaşaya vardığımızın farkında bile olmıyacaktık.. Bu yolun hakikaten esaslı bir tamire ihtiyacı var.. İktisadî sahada bilhassa naklî vesait noktai nazarından— Bursamızın en mühim ve işlek yollarından biri olan Bursa — M. Kemalpaşa yolunun Nafia idaresince şimdiye kadar bu derece ihmal edilmesi hiç te doğru sayılmaz.. Binaenaleyh, Bursa, Bandırma, Balıkesir gibi üç vilâyeti birbirine bağlayan bu yolun tercihan tamiri için alâkadarların ehemmiyetle nazarı dikkatini celbetmeği bir memleket borcu olarak telâkki ettim.

M. Kemalpaşa cidden şirin bir kasaba.. Bol suları, cazip yeşillikleriile lâtif Bursamızın küçük bir örneği mesabesinde.. İçtimaî hayatı bilhassa gece hayatile bu güzel memleket diğer kazalarımıza nazaran oldukça bir istisnaiyet teşkil etmektedir. Yalnız sokakları gece pek karanlık.. 48 bin lira lık bir bütçeye sahip olan M. Kemalpaşa belediyesinin en mühim malpaşa belediyesinin en mühim ve mübrem ihtiyaçlarından biri olan tenvirat işine ehemmiyet vermemesi memleketin asayiş ve inzibatı noktasından ne dereceye kadar doğru olur bilmiyorum. Bununla beraber, belediyenin kazanın terakki ve umranı sahasında müsmir ve muvaffakıyetli neticeler veren faaliyetini de zikretmeden geçemiyeceğim. Meselâ; kasabayı iki kısma ayıran suyun üzerine betondan bir köprü yaptırmış ki: Bu köprü meşhur İstanbul köprüsünün adeta küçük bir nümunesi.. Kaza halkı —umumiyet itibarile— belediyece büyük fedakârlıklar mukabilinde vücude getirilen bu eserden minnet ve şükranla bahsediyorlardı.

* * *

Bugün kaza kaymakamı Emin Bevi ziyaret ettim. Mülkiye mektebinin iki sene evvelki mezunlarından olan bu kıymetli idare âmiri gazetemiz için bana kazanın umumî vaziyeti hakkında izahat verdi. M. Kemalpaşa kazasının 55 bine yakın nüfusu, 126 köyü varmış.. Her hafta perşembe günleri burada, alış veriş maksadile kurulan muazzam pazar için Bursa, Bandırma, Karacabey, ve Susığırlıktan binlerce kişi geliyormuş ki, bu vaziyetten halk çok memnun... Zirai vaziyeti itibarile de büyük bir terakki ve inkişafa doğru ilerleyen yalnız bu kasabada buhran kelimesinden bahsedilmediğini hayretle gördüm. Bu da, halkın tasarrufa alışkanlığından ve köylünün fazla çalışkanlığından ileri geliyormuş.. Müteaddit mektepler malik olan bu şirin memleketin irfan hayatı da ona göre ileri bir vaziyettedir. Dün aksam kaymakam Emin Beyle köy ihtiyat heyetleri ve köy muallimleri arasında bir hasbuhal yapıldı. Tesadüf.. bu toplulukta ben de bulundum. Bu genç ve kıymetli kaza reisinin köylü ile olan alâkasından çok mütehassis oldum. Kaymakam burada köylünün dertlerini ve ihtiyaçlarını birer birer dinledi. Millet mekteplerinin faaliyeti ile ilk tedrisatın kıymet ve ehemmiyeti etrafında uzun uzadıya samimî münakaşa ve hasbuhaller yapıldı. Köylünün umumî dilekleri arasında olup kanun çerçevesine sığabilecek onlanlar en mühimlerinin bir an evvel yapılacağı kararlaştırıldı. Hükûmetin bu yüksek şefkatinden halk ve köylü son derece memnun. Bilhassa köylünün hükûmete karşı göstermiş olduğu bu candan samimî merbutivet tam bir demokrasi zihnivetile hareket eden kaymakam Emin Beyin bu hareketi ilk görünüste insana M. Kemalpaşa ahalisinin sükûnet ve müşterek bir gayretle terakki ve ümran sahasında dev adımlarla ilerlemekte olduğu kanaatini veriyor.

DERVİŞ

Aydında sipahi ocağı

AYDIN, (Milliyet).— Şehrimizde bir sipahi ocağı teşekkül etmiştir. Ocak şimdilik spor klübu binasında faaliyette bulunmaktadır. Ocağa birçok gençlerin aza kaydolunduklarını öğrendim. Bu işe başlayanlara başarmalarını temenni ederiz.

Zonguldak fırka kongresi

Zonguldak fırka kongresine iştirak edenler

ZONGULDAK, (Milliyet). — Zonguldakta yılbaşı gecesi Halkevi tarafından verilen bir baloyi müteakip mahalli faaliyetlere geçilmiştir. Umumî meclis açılmış, Cümhuriyet Halk fırkası Vilâyet kongrası toplanmış, umumî faaliyet meydan almıştır.

Kongrada Fırka reisi Mitat Akif Bey iki seenlik mesai ve faaliyeti ihtiva eden raporu okumuş, Mülhakat ve kaza kongralarından gelen ihtiyaçlar verilmiş, bütçe yapılmış, İdare heyeti intihap olunarak dört günlük geceli gündüzlü faaliyetten sonra kongraya nihayet verilmiştir. Meclis umumî müzakeratına devam ediyor.

Fırka Kongreleri

Aydında nahiye kongreleri devam ediyor

AYDİN, (Milliyet).— C. H. F. Karapınar nahiye kongresi dün vilâyet hey'eti reisi Etem Kadri ve azadan avukat Neş'et Beylerin huzurlarile toplandı.

Kongrede dileklerin münakaşası çok hararetli olmuştur. Mümessillerden İbrahim Bey, incir işine dokunarak bu sene incir piyasasının bu derece düşmesine ihracat tüccarlarının sebep olduklarını, bu mahsulün ve incir müstahsillerinin kurtarılması için bir incir kooperatifi daha teşkili elzem olduğunu, ayni zamanda ziraî kredi kooperatiflerinin satış şubelerinin bir an evvel tesisini istedi. Umum mümessiller bu hususta söz aldılar, neticede İbrahim Beyin teklifi ittifakla kabul edilerek vilâyet kongresine arzı kararlaştırıldı.

İdare heeytine Yusuf Salâhittin, belediye reisi Nuri, Rifat, Mehmet, ve Tahir Ken'an Beyler vilâyet kongresi mümessilliklerine de Mehmet Nuri, Tahir Ken'an ve Yakup Beyler seçilerek geç vakıt kongre mesaisine nihayet verildi.

Vilâyetimiz merkez, Söke, Çine, Bozdoğan kazaları nahiye kongreleri bitirilmiştir. Nazilli ve Karacasu kazalarına bağlı nahiye kongreleri de bu aym 11 inde bitirilecek ve bu ay sonuna kadar da kaza kongreleri yapılacaktır. Vilâyet kongresi Şubat ayı başında olacaktır.

Gelibolu Musevileri

Türkçeden başka dil kullanmıyacaklar

GELİBOLU, (Milliyet).— Gelibolu türk müsevî gençleri bir "Türkçe konuşturma birliği" kurmuşlardır. Bu teşekkül bütün halk tarafından sevinç ve şükranla akrşılanmıştır. Teşekkülün bariz noktası henüz içtimaî hayata atılmış müteşebbis gençlerden müteşekkil olmasıdır. İçtimaî hayatlarının ilk adamlarını bu yüksek gayeye hasrettikleri için gençler herkesçe takdir edilmetke ve bütün müsevirlerden tam bir yardım görecekleri kanaat vardır. Bu vatanî ve meşkûr gayeyi teşvik etmek üzre şimdiden birçok müsevî tüccar lar mağazalarında türkçeden başka bir lisan kullanmamağa karar vermişlerdir.

Mardinde Kuraklık

Birçok hayvanlar susuzluktan öldü

MARDIN (Milliyet) — Bu sene vilâyetimizin her tarafmda kuraklık devam ediyor. Her taraf yaz gibi kup kuru.. Yağmursuzluktan buğdayın fiyatı günden güne yükseliyor.. Çöl de susuzluktan ve merasızlıktan birçok hayvan telef olmuştur. Zürraı ve bilhassa koyun sahiplerini müşkül vaziyette bırakan kuraklık en ziyade çöl de ve cenupta hükmünü icra etmektedir. Bu yüzden bir çok koyun sahipleri pasavanla koyunlarını şimale geçirmişlerdir. Bugün şehrimizde suhunet derecesi birden bire düşmüş, kar yağmağa başlamıştır. Karın devam edeceği anlaşılıyor. Hayvanat için muzır olan karın çöle düşmesinden çok korkuluyor.. Hayvan sahipleri derin bir endişe içindedirler...

Yok Pahasına

Cenupta hayvanlar ucuz elden gidiyor

MARDİN (Milliyet) — Bütün şiddetile hükmünü sürmekte olan kuraklıktan "urban" develerini, koyunlarını yok bahasına satmak mecburiyetinde kalmışlardır. Birkaç koyun verip bir yük saman tedarik edemiyenler vardır. Halep civarın da çöllerde hayvanatta başlamış olan açlığın insanlara da sirayet ettiği ve telefatı mucip olduğu kuvvetle söylenmektedir.

Milâsta meyva ağaçları yetiştiriliyor

Milâsta şarapçılık ne halde?

MİLÂS (Milliyet) — Milâs mühim bir zeytinyağı mıntakasıdır. Bu senenin zeytin mahsulü, geçen senelere nispetle iyidir ve 3-4 milyon okka yağ istihsal edileceği kuvvetle ümit edilmektedir. Bir zamanlar, Milâs zeytincilerinin 7 milyon okka kadar yağ almış olduklarını söylersem, hilâfı hakikat değildir. Fakat fiatlerin daha şimdiden 23 kuruşa düşmüş bulunması, mütahsilleri telâşa düşürmüştür. Ne de olsa, yağcılığın istihsal masrafı, tütün gibi yüksek olmadığından fazla bir ziyan vârit değildir.

Tütün istihsalinin tehlikeli bir vaziyete düşmüş bulunması ve hububat fiatlerinin düşüklüğü, zürraı eşçarı müsmire üzerine sevketmiştir. Ve bu, memleket iktısadiyatı için, şükranla yadedilecek bir hâdisedir. Ziraatta tek bir mahsul üzerine düşmenin acı neticelerini idrak eden bura çiftçileri, istihsalde tenevvüe karar vermişlerdir. Vilâyetimiz arazisinde her şey yetişmektedir. Portakal ve mandarinin en iyi cinsleri Gerime tabir edilen havalide meydana gelir. Zeytinyağlarını 5 ten 2 asite kadar Milâs ve civarından tedarik etmek kabildir. Vaktile, kasabanın dört tarafını ihata eden bağlar, tütüncülüğün verdiği ihmal yüzünden kısmen de marazdan, harap olmuştur. Şimdi incircilik tecrübeleri yapılmaktadır ki, bunun iyi neticeleri elde edilmiştir. İzmir Memb'usu Halil Beyin, buraya 10 kilometre mesafede bulunan çiftliği, zürraa güzel bir nümune şeklini almıştır. Orada 3000 ağaçlık incir, 2000 ağaçlık mandarin, 1500 ağaçlık portakal, 250 ağaçlık limon bahçeleri meydana getirilmiş ve bunlar kısmen de meyva vermiye başlamışlardır. 20 bin Amerikan çubuğundan teşkil edilen çekirdeksiz bağ bu sene meyvaya yatacağı gibi, 2000 ağaca yakın bir surette dikilen zeytin lileler de dört senelik olmuştur. Çiftliğin vâsi fidanlıklarında, Şam fıstığı, badem hazırlanmaktadır. Muazzam çiftliğin 2000 dönüme yakın arazisi pek az bir zaman sonra, incir, mandarin, portakal, bağ, zeytin, limon, kayısı, şeftali, bademle dolacaktır. Halil Bey bu sene topraklarında anason tecrübeleri yapmış ve bu mahsulün de Çeşme anasonu ayarında olduğu, inhisar idaresinin raporu ile anlaşılmıştır. Şu izahattan anlaşılacağı veçhile, tabiatin her türlü mahsulünü şu surette sinesinde yetiştiren bir memleket pek nadirdir. Ve Allahın bu büyük lûtfundan şimdiye kadar istifade edilmiş bulunulmaması pek yazıktır. Maama fih, yukarıda da söylediğim veçhile, vilâyetin her tarafında eşcarı müsmire üzerinde bir faaliyet baş göstermiştir. Zeytinler imar ediliyor, hükûmetin muhtelif fidanlıklarından fidanlar getiriliyor, yeni bağ teşebbüsleri artıyor. Ve ziraat, her türlü mahsulü verebilen bu topraklar üzerinde, yalnız tütüne ve arpa, buğdaya inhisar etmiyor. Birçok mıntakalarda anason ziraati için hazırlıklar başlamıştır. Araşit yağı istihsal edilen fıstık zeriyatına da ehemmiyet verilmektedir. Bağların imarından sonra, memleketin şarapçılığı da korunmalıdır. Her tarafta yapılan tecrübeler çok iyi neticeler vermiştir. Milâs'ta hususî surette evlerde içilmek için imal edilen şaraplar enfestir. İnhisar idaresi bu şubeyi korumak çarelerini düşünürse ihracat yapmak mümkün olacaktır. Avrupada reklâmlara ehemmiyet atfetmelidir. Yalnız, idarenin şimdiye kadar satmakta bulunduğu şarapların fiati fazla yüksektir. Şarap içimi, bu suretle yalnız yüksek tabakalara münhasır kalıyor ki, işin revacını temin için bunu umumileştirmek, bunun için de ucuzlatmak elzemdir. Gerek İtalyada, gerek Fransa ve İspanyada şarabın ucuzluğu cümlemizin malûmudur. Dünyanın en nefis üzümlerini yetiştiren memleketimizde, en nefis ve ucuz şarabı istihsal etmek her halde zor bir iş değildir. Bence rakıdan ziyade şaraba ehemmiyet vermelidir. Bu umumileştikçe, gelecek nesil hiç olmazsa rakının tahripkâr zehirinden kurtulmuş olur. Şarap, gerek içim, gerek zararı itibarile daha hafiftir. Memleket iktisadiyatında da oynıyacağı rol çok geniş olacaktır. Sisam şaraplarını, en yüksek sosyetelerde, en yüksek içkilerden olarak dünyanın her köşesinde bulurken, neden meselâ bir Milâs deser şarabı dünyaca meşhur olamasın? Tecrübelerin güzel neticesi meydandadır. Bu vâdiye daha dikkatli bir göz çevirme, zannederim ki, kâfi gelecektir. Bunun üzerinde yürüyebilmek ve muvaffak olmak için lâzımgelen diğer vesait ise teferrüattır.

A. N.

Tarsusun kurtuluş günü

Tarsusta kurtuluş gününde yapılan merasim

TARSUS, (Milliyet).— Tarsus kurtuluşunu on birinci yılını tes'it ettiği 400 süvari ve 300 piyade eski kıyafetlerle kurtuluş gününü tanzir ettiler. O zaman şehre nasılgirildise ayni surette girdiler.

Önde süvariler, onları takiben piyadeler müfreze kumandanları başlarında oldukları halde, sihhiye müfrezesinin yaptığı sediye ile yaralılar getiren piyadeler geliyordu. Arkadan mektepler, şehir bandosu. Şehrin her tarafı donatılmıştı. İstasyonda halk o kadar kalabalıktı ki, iğne atacak yer yoktu. Alay Eski kışla meydanına geldiği zaman burada bir çok hatipler nutuklar söyledi. Gece fener alayı yapıldı.

Aydın-Denizli maçı

AYDİN, (Milliyet). — Aydın Halkevi spor şübesinin teşebbüsile, Aydın spor klübü bu hafta Denizli spor klübile bir maç yapmak üzre Denizliye gidecektir. Aydın ve Denizli klüpleri şimdiye kadar Aydın ve Denizlide bir çok def'alar karşılaşmışlar ve seyahatlar umumiyetle samimi ve kardaşcasma geçmiştir. Bu def'a da öyle olacağına şüphe edilemez.

* * *

AYDİN (Milliyet).— İzmir İttifaka girmeyen klüpler futbol heyeti Bayramda Aydına gelerek bir maç yapmak üzre teklifte bulunmuş ve bu teklif esas itibarile kabul olunmuştur. Teferruata ait bir iki nokta halledildikten sonra heyet davet olunacaktır.

Türkçe ezan

MARDIN (Milliyet)— Mardinde ve mülhakatında Ramazanın ilk gününden beri okunmağa başlayan türkçe ezana karşı halkta büyük arzu ve alâkanın günden güne çoğalmakta olduğu memnuniyetle müşahede edilmektedir. Türkçe ezan dolayısile bu Ramazan da camilerde büyük kalabalık göze çarpmaktadır.

Aydın (Milliyet).— Heryerde olduğu gibi şehrimizde de umum camilerde türkçe ezan ve kamet okunmaktadır. Bey camisi müezzinliğine Hafız Kâmil ef. tayin edilmiştir. Hafız Kâmil ef iki gözden mahrum fakat çok güzel bir sese maliktir. Bu sebepten bu sene en kalabalık cemaata bu camide toplanmaktadır.

Komşu memleketlerde

Hoyboncular Aarasında..

Para meselesinden nifak başladı

Mardinde çıkan *Halk Sesi* yazıyor:

Bedirhanilerle Haconun arası açıktır. Haco, Bedirhanileri dolandırıcılık ve hırsızlıkla itham etmektedir.

Cemil Paşa zadeler de Haco tarafındadırlar. Bunun sebebi şudur:

Geçen sene Diç isminde ve güya Jeneral olduğu söylenen bir İngiliz tarafından bir cemiyeti hayriye namına Bedirhani Süreyyaya Mısırda mühim bir para verilmiş ve bu para ile Suriyede ve Türkiyede teşkilât yapılması teklif edilmiştir.

Esasen bu para bir kaç sene evvel Amerikada Bedirhani Süreyya tarafından takip edilmişsede o zaman nedense verilmemiş, fakat Bedirhaniler, bu parayı ele geçirmek için çok uğraşmışlardır. Nihayet Hoybun reisi Celâdet, umumî merkez namına kardeşi Süreyyaya bir itimatname göndermiş ve bu para Mısırda alınmıştır.

Halbuki bu paranın mühim bir kısmını Süreyya merkeze göndermiyerek cebine koymuş ve Avrupada güzel güzel gezmiş, eğlenmiştir. Şama gelen mütebaki para ise Bedirhanî Celâdet, Bedirhanî Kâmıran,Mustafa Hırço ve doktor Nafiz isminde birisi tarafların dan taksime uğramış ve az bir kısmile de Havar mecmuasma tesis edilmiştir.

Bundan başka Suriyedeki Kürtlerden cemiyeti hayriye namma toplanan paraya da suiistimal karışmıştır.

Bu ahvalın meydana çıkması yüzünden hoybun parçalanmış ve başta bulunan Bedirhaniler ne yapacaklarını şaşırmışlardır.

Gene mevsuk bir habere göre bazı hoybun rüesası, Türkiye hükûmetinden af dilemiş ve memlekete kabul için müracaatta bulunmuşlardır.

Noksan tebhir yapılmıyacak

Bulaşık hastalıklar ve ölümlerden sonra hastanın veya cenazenin eşyası tebhir makinesine konulduğu için hastanın bulunduğu yer de dezenfekte ediliyordu. Dezenfeksiyon biraz süblüme sıkmak, mikrop tutan yerlere göztaşı, kireç dökmek gibi tedbirlere münhasır kalıyordu.

Halbuki bir odanın duvarlarına bir miktar süblüme sıkılmasının mikropları öldürmek için fen nen kâfi bir tedbir olmadığı anlaşılmıştır. Sıhhiye Müdürlüğü, tebhir vesaitini değiştirmiş, tebhir edilecek yerde mikropların temamile öldürülmesi için daha esaslı temizlik yaptırmağa başlamıştır. Tebhir usulleri son zamanlarda Avrupada çok tekâmül ettiği için bizde de bu usullerin tatbikina başlanmıştır.

Sıhhiye Müdürlüğü, bu yeni tebhir usulleri ile hastalık çıkan bir yerin artık tamamile temizlenmiş bir hale geldiğine emindir.

Maarifte

Sükna bedeli

Dünkü Son Posta gazetesi ilk mektep muallimlerinin tekrar sükna bedeli almağa başlayacaklarını yazıyordu. Yaptığımız tahkikata göre bu haber doğru değildir.

İlkmektep muallimlerinin tekaüdiyeleri

İlkmektep muallimlerinin tekaüdiyeleri için Maarif Vekâleti tarafından vücude getirilen kanun projesi Dahiliye Encümeni tarafından kabul edilerek Meclise verilmiştir. Meclis kanunu kabul ederse ilkmektep muallimleri de müvazeneyi umumiyeden maaş alan Devlet memurları gibi tekaüdiye alacaklardır.

Uçurtmalı çocuklar!

Maarif Müdiriyeti mekteplere yaptığı tamimde, bazı çocukların uçurtmalarla havaî elektrik tellerine dokunarak bozduklarından şirketler komiserliğince şikâyet edildiğini bildirmiştir. Ayni zaman da bu gibi hâdiselerde cereyan kesilmekle beraber bazı kazalara da sebebiyet verilmektedir. .

Maarif Müdürlüğü muallimler tarafından bu hususta talebeye malûmat verilerek nazarı dikkatlerinin celbolunması bildirilmiştir.

Hariciye Vekili Cenevreye gidiyor

ANKARA, 9.— Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey ay sonunda Cenevreye gidecektir.

Dünyada neler oluyor?

Yeni Bir ışık

Tıpkı güneşin ışığına benziyormuş

LONDRA, 9. A. A. — Poople,bir İngiliz aliminin mühim bir keşifte bulunmuş olduğunu haber vermektedir. Alim, bilâmel güneş şuaatının ayni şu'alar neşreden bir âlet keşfetmiştir. Bu aletin neşretmekte olduğu şu'alarda güneş şualarında mevcut bazı zehirli hasseler yoktur.

Muvaffakiyetli tecrübeler yapılmıştır. Bilhassa inficar halinde bulunan çiçekler, bu şuaların tesiri altında birkaç dakika zarfında açılmıştır.

Malyguine vapurunun vaziyeti fena

MOSKOVA, 9. A. A. — Malyguine buz kıran gemisinin sakatlandığı yerde şiddetli bir fırtına hüküm sürdüğünden geminin vaziyeti bir kat daha fenalaşmıştır. Buz kıranın her tarafını su basmıştır. Gemiyi kurtarma ameliyelerine muvakkat bir müddet için fasıla verilmiştir.

Sedov buz kıranı Malyguine'e yaklaşmağa çalıştığı sırada demirini kaybetmiştir.

Bir dalgıç grubu geminin sakatlandığı yere gitmek üzere Arkangel den hareket etmiştir.

İlk Avrupalı kadın doktor

FRİBOURG, (Brisgav'da). 9 A. A.— Volff ajansından:

Doktorluk yapan ilk Avrupalı kadın olan Mathilde Theyessen, doğumunun 95 inci yıl dönümünü Luettenveyler manastırında tes'it etmiştir.

Mathilde Thayessen 1865 de imtihan vermiş, 1970-71 de Fransız-Alman harbinde askerî seyyar bir hastahaneye verilmiş ve hatta harpte yaralanmıştır.

Bir vapurda bin kilo afyon

MARSİLYA, 9. A. A. — Gümrük memurları, Pierre Loti vapurun da 1.000 kilo afyon bulup müsadere etmişlerdir.

Tahkikata başlanmıştır. Müsadere edilen malın kiymeti, birkaç milyon franktır.

Tayyareci Bert Hinckler nerede?

LONDRA, 9. A. A. — Tayyareci Bert Hinckler'in İngiltere - Avusturalya rekoruna teşebbüs etmiş olduğu malûmdur.

Cumartesi günü saat 3 te Berendiziye hareket etmiş olan mümaileyhten hiç bir haber alınamamıştır.

Roma, Berendizi, Kahire ve Halepten gelen telgraflar tayyarecinin hiçbir tarafta görülmemiş olduğunu bildirmektedir.

Bundan dolayi ciddi endişeler duyulmağa başlanılmıştır.

Münzevi seyyahlar

SAN PEDRO (Kaliforniya). A.A. Avusturalyalı Fred Rebelle, Beş buçuk metre uzunluğunda bir sandal ile Sydney ve San Pedro arasındaki 6.000 mil mesafeyi kat'a muvaffak olmuştur.

Hindistanda Kargaşalıklar

ALVAR, 9. A. A. — Alvar hükûmeti dahilindeki müslümanların ikinci kânunun altıncı günü akşamı ayaklanması vak'ası hakkında tafsilât veren bir tebliğden anlaşıldığına göre Alvar hükûmetine karşı gelen Meos kabilesi efradı mabetlerdeki putları kırmışlar, mecusî papaslarından birini bir ağaca başaşağıya bağlamışlar ve hükûmet askerlerinin gayretlerine rağmen mağaza ve dükkânları yağma etmişlerdir.

Hükûmet askerleri mecusî papasını kurtarmışlardır.

Sekiz bin kişilik bir kafile hükûmet dairesi önüne doğru ilerlemişler, fakat, isabetli endahtlar neticesinde geri dönmüşlerdir.

Neşredilen tebliğde bu ayaklanma vakasını hariçten gelen tahrikât eseri olduğu yazılmıştır.

BOMBAY, 9. A. A. — Bir takım Hintli çocuklar, kalabalık bir mahallede kriket oynarlarken bir top yoldan geçenlerden birine isabet etmiş ve bu adam çocukları tehdit eylemiştir. Nihayet bu yüzden bir kargaşalık çıkmış , 2 müslüman ölmüş 9 mecusi ile 5 müslüman yaralanmıştır.

Zabıta sükûnu iade etmiştir.

Rusya ile İtalya arasında müzakereler

ROMA, 9. A. A. — Rusya ile İtalya arasında bir ticaret muahedesi akti için gizli müzakereler yapıldığına dair ortaya çıkarılan haberler resmî surette tekzip edilmiştir.

Şimdiki halde sırf diplomasi tarikile müzakere yapılmaktadır, Bu müzakereler Rus mürahhas heyetinin geçen Mart'da giriştiği müzakerelerin devamı mahiyetindedir.

Birinci Sahifeden Geçen Yazılar

Türk sermayesi, türk hatları

(Başı birinci sahifede)

seyrüseferin emniyeti ile alâkadar olmadığında mutabık kalınmıştır.

Bu noktaya Devlet Demiryolları idaresince hususi bir ehemmiyet verilmektedir. Geçen sene Beylikköprü civarında muhtelit bir katar hattan çıkmış ve lokomotif ile bazı vagonlar devrilmişti. O zaman bu kazadan bahsedilirken yolcu vagonlarının önde bulundurulmasının yalnış bir hareket olduğu ileri sürülmüş ve yolcu arabaları arkada bulunmuş olsaydı kazanın daha hafif geçeceği hakkın da bazı tenkitler serdedilmişti. Konferans, bu kararı ile Devlet Demiryollar idaresinin noktai nazarını kabul etmiş oluyor.

Adana - Nuseyhin hattından İzmir - Kasaba hattına doğrudan doğruya Devlet Demiryollarını transit ittihaz etmek suretile, bilet verilmesi ve bağaj kaydını karar verilmiş ve İş kanun şimendifer idarelerin tahmil edeceği vazifeler hakkında müdavelei efkâr edilmitşir.

Bağaj ve mesajeride tatbik edilmekte olan sigorta'nın seyrihafife de teşmili ve şimdiye kadar vagon hesabı üzerine yapılan fren tertibatının badema Avrupada olduğu gibi sıklet esası üzerine tatbiki kararlaştırılmıştır.

Yunan Sefiri geldi

(Başı 1 inci sahifeden)

bancı bir sima değildir. Bundan evvel uzun müddet Yunanistan'ın İstanbul Jeneral konsüllüğünde bulunduğu gibi, geçen sene Muhtelit Mübadele komisyonu Yunan fevkalâde murahhası sıfatile bir kaç ay şehrimizde kalmıştı.

M. Sakelaropulos dün bizi konsolosanede kabul ederek şu beyanatta bulunmuştur:

"— Yirmi senedenberi tanıdığım bu memlekete yeniden geldiğimden dolayı çok memnunum. Türkiye - Yunanistan münasebatı o kadar dostanedir ki, bunun üzerinde uzun uzadiye durmağa lüzum yoktur. Reisicümhur Hz. yakında seyahate çıkacağı için, itimatnamemi takdim etmekte istical ediyorum. Bu akşam Ankara'ya hareket edeceğim.

M. Sakelaropulos'a bundan sonra iki hükûmeti alâkadar eden bazı meseleleri bilhassa işlerini henüz bitirememiş olan Muhtelit Mübadele komisyonunun mesaisine nihayet verilmesi hakkında, Yunan hükmeti tarafından bir teklifte bulunulup bulunulmiyacağını sorduk. M. Sakelaropulos henüz itimatnamesini takdim etmemiş olduğu için bu hususta beyanatta bulunamiyacağı cevabını vermiştir.

Şoförlerin Vergileri

(Başı 1 inci sahifeden)

nevi verginin tevhidi ve bir elden alınması yolunda yaptığı teklifin, üzerinde tevakkufa şayan görüldüğünü ve bu hususta Maliye ve Dahiliye Vekâletleri arasında müzakerat cereyan ettiğin yazmıştık.

Otomobilciler Cemiyeti İdare heyeti azasından bir zat, bu hususta bize şu malûmatı vermiştir:

— "Cemiyetimiz, yaptığı teklife, benzin fiatlarına zam suretile verginin istifasını teklif etmişti. Mahiren Ankaraya giden bir arkadaşımıza, bu şeklin kabili tatbik olmadığı izah ve ispat edilmiş ve başka bir formül bulunmasına muvafık görüldüğü bildirilmiştir.

Şimdi bu yeni formül aranmaktadır. Bulunacak fofrmül hakkında bizim şimdiden malûmatımız olmadığından ne dereceye kadar otomobilcileri tatmin edebileceğini bittabi söylemek mümkün olamaz. Yaptığımız teklif kabili tatbik görülmemekle beraber, başka bir formül aranması suretile mütalaatımızın nazarı dikkate alınmasından memnunuz."

Uşak muallimleri döndüler

UŞAK, 9 A.A. — Yılbaşı tatili münasebetiyle Vilâyet dahilinde tetkik seyahatine çıkan Uşak muallimleri dün Uşağa dönmüşlerdir.

Kütahya, Gediz, Simav'a uğrayan muallimler bu kasabalarda çok bir kabul görmüşlerdir. Muallimler, seyahat intibalarını muallimler birliğinde arkadaşlarına anlatacaklardır.

Halk hatipleri teşkilâtı faaliyete geçiyor

(Başı 1 inci sahifede)

ka anlatmak için Fırkanın hatipler teşkilâtı yapılacaktır. Teşkilâttan maksat; esaslı telkinlerimizin, gelişi güzel ve hazırlıksız olarak herhangi zevat tarafından yapılmasına meydan bırakılmıyarak bu mühim işi itinalı bir surette yetiştirilecek, müessir söz söylemeğe liyakatli arkadaşlarımıza yaptırmak ve bu arkadaşları her zaman söz söyliyecek esaslar ve malûmat ile her hale karşı evvelden hazır bulundurmaktır.

Bu talimatta yazılı teşkilât Fırkanın halk haipletri teşkilâtıdır. Fırka liderlerinin heryerde, Fırka meb'uslarının mecliste söz söylemeleri ve Fırka merkezinden ayrı vazifelerle gönderilecek olanların lüzumuna göre verecekleri nutuklar bu talimattaki esaslara tâbi değildir.

KISIM II

Hatiplerin esas mevzuları:

Hatiplerimizin telkinatı üç esas hakinde olacaktır.

Birinci esas: Hatiplerimiz inkilâbın esaslarını Fırkamızın proğram ve prensiplerini, Cümhuriyetin faziletlerini ve verdiği, vereceği feyizli neticeleri milliyetperverliği, esas meseleler olarak her söz vesilesinde münasebet getirerek söyliyeceklerdir.

İkinci esas: Türk medeniyeti, Türk tarihi, Türk kahramanlıkları ve kısa tarifile Türk kültürünün mekteplerdeki teferruatlı tedris şekline benzemiyen ve her zaman arzu ve hevesle dinlenbilecek olan bir mahiyyette telkinine ehemmiyet verilecektir.

Üçüncü esas: Fırkanın her hangi günde memleket dahilindeki vaziyete göre halkı tenvir için izah etmesi lâzım gelen ve günün icabına göre değişen mevzulardır. Meselâ, Zafer bayramı, Cümhuriyet bayramı gibi muayyen günlerde birinci ve ikinci esaslara dair söz söylenip, nutuk maksadın icabına uyan bir netice ve temenni ifadesi ile bitirilebilir. Fakat meselâ mahalli muhalif bir cereyan veyahut bir intihap günü birinci ve ikinci esaslardan maksadı tenvir için istifade edilmekle beraber asıl sözün müessir ve hararetli kısımları ve neticeleri o günün meseleleri üzerinde teksif olunur. Fırkamızı uzaktan, yakından alâkadar eden cereyanlar mahsûs olunca, hatiplerimiz herhangi bir vesileden ve toplanmadan istifade ederek bu cereyanlara karşı Fırkamızın ana maksatlarını o yerdeki muhatapların anlıyacağı lisan ile teşrih ederler.

KISIM III

Intihap olunacak ve yetiştirilecek hatiplerin evsafı:

1) Bulundukları mahalde şahısları itibarile sevilen zatlar olmalı.

2) Aşağıda hatiplerin sınıfları kısmında yazılacak olan vazifelere uyacak tarzda söz söylemeğe tabiaten istidatlı bulunmalı. Meselâ bir şehir de münevverlere nutuk söyliyecek bir arkadaştan başka kabiliyet aranır; bir köyde maksatlarını izah edecek bir arkadaştan da, muhataplarını ikna kabiliyeti noktasından daha başka bir konuşma liyakati aranır.

3) Bu vazifeyi yapacak arkadaşlarımızın idealimize candan inanmış olacakları tabii olmakla beraber fikirlerni zemin ve zamanın ve o günkü maksadın icabına göre sakin veya hararetli söyliyebilmelidirler. Bu iki vasıftan hangisinin o gün için tesirli olması muhtemel ise tabii vazifede o arkadaş tercih olunacaktır.

4) — Kendisine Fırkanın hatipliği vazifesi verilecekler bizzat buna hevesli olmalıdırlar.

KISIM IV

Hatiplerin görecekleri Vazifelere göre sınıflar:

1) Şehirlerde münevverlere ve halk kütlelerine hitap edecek nutukçu ve konferansçı arkadaşlar.

2) Köylerde ve küçük kasabalarda halka halk lisanı ile ve fakat Fırka hatibi vasfını dinliyenlere tasdik ettirecek talâkatli bir cerbeze ile mak satlarını ifade eedcek arkadaşlar.

Bu her iki sınıf kendi vazifelerinin hususiyetleri icabına uyacak bir tarzda yetiştirileceklerdir.

Her iki sınıf hatip, sözünü söylerken halk psikolojisini sezecek, muhatapların kalplerinde Fırkamız ve idealimiz lehine muhabbet ve iyi tesir bırakmak gayesini takip edecektir. Fırka namına söz söyliyen, bu vazifenin kendisinde Fırkanın emaneti olduğunu daima hissedecek,kendi şahsi arzu ve temayüllerine tâbi olmaktan dikkatle kaçınacaktır.

Muhatapların ve halkın kalbini okşamak maksadı mühim olmakla beraber bu gayeyi kazanmak için bile olsa reddettiğimiz his ve kanaatlere ve prensiplerimizin hududu dışına bıraktığımız eski tesislere mülâyim gelecek sözlerden ve bilhassa mutaassıplara rüşvet verecek mahiyette söz söylemekten kat'iyyen sakınılacaktır.

KISIM V

Hatipler vazifelerini nasıl görürler:

İster bütün memlekete ait büyük millî günler olsun, ister mahallî sevinç veya keder sebeplerile halkın bir arada toplanacağı zamanlar olsun, her yerde ve her toplanışta Fırkamızın sesi işidilmelidir. Meselâ: Cümhuriyet bayramı günü memleketin her tarafında Fırkamız namına nutuklar vermek lâzımdır. Diğer taraftan meselâ, memleketimizin aziz bir parçası olan herhangi bir kasaba veya köyümüzün düşman işgalinden kurtulduğu gün o mahalde Fırkamızca nutuklar söylenmelidir. Bir köyün muhtar intihabında, Belediye ve meb'us intihaplarında Fırka hatipleri yer yer nutuk söylemelidirler.

Meselâ, bir köyde umumî sünnet düğünü, kasabalarda panayır sebeplerile toplanışlar hatiplerimizin faaliyetleri için iyi ve tabii zeminler hazırlarlar.

Fırkanın halk hatiplerinin, esasları kaydeden not defterleri bulunmalıdır. Nutuk ve hitabeler ya yazılı bir kâğıttan okunur ve yahut ağızdan söylenir. Fakat halkın hisleri üzerinde tesir yapılmak istenen mevzuların okumaktan ziyade söylemek tarzında telkini muvafıktır. Hatip bu tarzda söylerken madde başları yazılı bir notta bakabilir. *Yazısız söylenen nutukların esassız ve mevzusuz olması çok fena ve makûs bir tesir yapacağı daima akılda tutulmalı ve söylenecek mühim esaslar ehemmiyetine göre ezberlenmelidir.* Bilhassa köylülere sık sık söz söyliyecek hatiplerin kendi sınıflarından, kıyafet ve halce ve hattâ söylemek tarzı itibarile mümkün mertebe kendilerine benzer olması faydalıdır. Fakat bunlar aşağıda teşkilât bahsinde yazılı şekilde yetiştirilirken her halde ana fikirler iyice ezberletilmelidir. Köylüler ve basit görüşlü vatandaşlara söz söyliyecek arkadaşlarımız nisbeten basit ve muhtasar konuşmalıdırlar. Bunlar tarafından, iyi ve güzel fikirlerin, mutahapları yormıyacak bir surette fakat devamlı ve sebatlı bir tarzda ve her vesilede tekrarlanması halka kuvvetli inanış ve uyanış tesiri vapar.

Merkezce hatiplere esas olacak bazı mefhumlar tanzim edip göndereceğimiz gibi Fırka programımızın şerh ve izahı için de broşürler yapıp bunları da göndereceğiz. Bütün bunlarla beraber Fırka rüesasının ve merkezden vazife verilecek konferansçıların muhtelif vesilelerle yapacakları nutuklar ve verecekleri konferanslarda hatiplerimize verilerek onların, mahallerindeki söz zeminleri genişletilip zenginleştirilmelidir. Zaten hatiplere Fırka idare heyetlerince icabı hale göre vazife verilmesi tabiidir. Fırkaca hatipliğe memur edilecek arkadaşların bu vazifesi daimî bir hüviyet unvanı gibi bir mevki ve hüviyet yoktur. *Bu, sadece Fırkaca Fırka arkadaslarımıza ve kendi aramızda verilmiş bir vazife demektir. Fırka hatipleri sözlerine (Ben Fırka hatibiyim veya Cümhuriyet Halk Fırkası namına söylüyorum)* tarzında ima ile dahi olsa bir söz ve fikir ilâve etmezler. Vazifelerini sadece o günün icabı olarak ve kendi teşebbüslerile yapıyor görünürler. Fırka prensiplerine ve talimatname ahkâmına muhalif söz söyliyen veya efkârı umumiyede fena tesirler yapan veyahut Fırkaca verilen hatiplik vazifesini menfaat hissine alet eden hatipler idare heyetlerince mütalea edildikten sonra hitabette devam ettirilemezler.

KISIM VI

Fırkanın halk hatipleri teşkilâtı:

Bu kısmı yazmadan çok mühim bir noktayı esas olarak tesbit etmek lüzumludur.

Cümhuriyet Halk Fırkasına mensup olan ve devletin, milletin kuruluşunu ve saadetini fırkamızın muvaffakiyetinde gören her fırkacı arkadaş Fırkanın daimî hatibidir. Her fırkacı nerede ve herhangi vaziyette olursa olsun, Fırka prensiplerine ve esaslarına uymıyan bir sohbete şahit olur, böyle bir fikir ve bir söz iştitirse derhal zeminin ve vaziyetin icabına göre ve yine vaziyetin gösterdiği bir eda ile, yani icabında sert ve lüzumunda yumuşak olarak hakikatleri izah, hataları tashih ve samilerde yanlış kanaat husulünü menetmeğe mecburdur. Devamlı muhalif propagandalar veya tesiri umumî olan siyasî hallerde hatiplerin sözünde esas fikri teşkil edecek noktalar hakkında merkezden işin mahiyetine göre telgraf veya posta ile tebligat ta yapılır. Tesiri mahallî olan mühim meselelerde mahallî idare heyetleri söylenecek söz zemininin esasını kararlaştırıp lüzumuna göre vilâyet, kaza ilâh.... halk hatiplerine tebliğ eder. Meselâ: herhangi maksatla yapılmış bir içtimada veya başkalarının verdikleri konferanslarda Fırkamızın hüviyetine, şerefine ve prensipine uymıyan bir ifade ve cereyan gören fırkacı, kim olursa olsun, derhal söz alarak bildiği, gördüğü kadar mevcut halkı tenvir etmeli ve yine meselâ bir tren yolculuğunda, bir kahve sohbetinde, bir otel, han arkadaşlığında konuşanlar yanlış ve zararlı şeyler söylerlerse dinliyenlerin hüsnü telâkki edeceği bir tarzda söze katılarak yanlışları tashih etmelidir. Her halde her fırkacının büyük Fırka ideallerine zarar getirecek vaziyetlerde, mecburi cut serait ne olursa olsun cesaretle fikir mücadeleleri yapmaları ve bunun için teşebbüs almaları lâzımdır. *Hatta böyle bir ihtiyaç halinde söz söylemek için ifade düzgünlüğüne bile ihtiyaç yoktur. Bu noktalar Fırka mensuplarımıza hem bir vatan borcu, hem de bir seref vazifesidir.*

Bunun gibi buna benzer yerlerde, vaziyetlerde, sevahatlerde, toplanma ve konuşmalarda, sohbetlerde alevhte ve aksi telkinlerde bulunanlar olmasa bile her fırkacı kendiliğinden sözü açarak ve maksatlara intikal ettirerek fırkamızın o zemin ve zamana uyan bir prensibini, bir kaidesini, icraatını ortaya sürmeli ve herkesi memnuniyetle inandıracak tarzda hakikatleri muhabbet mevzuu olarak tenvir ve ifade eylemelidir.

Bu vazifeler fırkamız nizamnamesinin (3) üncü maddesi hükmü olarak dahi hepimize terettüp eden bir borctur. Hassatan fırka idare heyetleri reisi ve azalarımız her gün bu vaziyeti ifa etmek ve arkadaslara da ettirmekle mükelleftirler.)

Fırkanın halk hatipleri teşkilâtı şöyle yapılacaktır:

1) Fırka merkezi meb'us veya Fırkaya mensup diğer arkadaşlardan bir esas halk hatipleri zümresi vücude getirecektir. Bu zevata bu talimatın ikinci kısmında zikredilen vazifeler gösterilecektir. Bunlar Fırkanın halk hatipliğine esaslı bir iş olarak ve kaideli bir surette tanzim olunacak nutuklarla hazırlanacaklardır.

2) Her Vilâyet idare heyetimiz kendi muhit ve mıntakasında bu talimatın üçüncü kısmında yazılı evsafta hatipler seçeceklerdir. İstanbul, İzmir, Adana, Ankara, Samsun ve saire gibi kalabalık ve hinterlandı geniş birçok cereyanlara sahne olan yerlerde her Vilâyet idare heyetimizce 5 - 15 hatip hazırlanmalıdır.

Fırka idare heyeti reisi ve azalarından hitabet evsafı olanlar da bu mevanda bulunabilirler.

3) Her kaza idare heyetimiz yerin ehemmiyetine göre 2 - 5 hatip hazırlamalıdır.

4) Nahiye idare heyetimizin 1 - 3 hatibi bulunmalıdır. .

5) Semt, köy ve mahalle ocaklarımızın da bir iki hatibi olmak lâzımdır.

Merkez hatipler teşkilâtının tedrisi ve nezareti altında merkezde Fırka hatipleri için ders ve kurslar açılacaktır.

Bu kurslar evvelâ mühimlerinden başlanarak birkac vilâyetten ve sonraları tedricen diğer vilâyetlerimizden kendileri tarafından seçilen veyahut merkezce uzaktan tanılıp tesbit edilen istidatlı zatlerden ve bu vazifeyi filen yaparken mahallerince liyakatlerile temayüz eden arkadaşlar celboluna rak umumî bir surette yetiştirileceklerdir.

Bazı vilâyetlere nutuk ve konferans hakkında Vilâyet ve kaza hatiplerini yetiştirmek üzere liyakatli arkadaşlar da gönderilecektir.

Vilâyetlerin de kendi hatiplerini yetiştirmek ve kaza ve nahiye hatiplerini tedricen kuvvetlendirmek için her fırsat ve vesileden istifade olunur.

Kurs ve derslerle yetiştirmek işi bittabi yavaş yavaş ve senelerce mesai sarfını müstelzemdir.

Meclis Müzakeratı

(Başı birinci sahifede)

zakere ve kabul olunmuştur.

Buna nazaran umum sulama tesisatının ova köylerindeki gayri muntazam şebekesinin ıslahına ve Beyşehir gölü barajında yapılacak tadilâta tahsis olunmak ve kısım kısım alınıp sarfedilmek suretiyle ve beş senede itfa edilmek şartiyle Maliye Vekâletinin kefaleti altında 90 bin liralık bir istikraz akdı hususunda mezkûr idareye bir salâhiyet verilmektedir.

Sulama idaresinin ayni sene bütçe kanunun diğer bazı maddeleri de tadil edilmiştir. Buna nazaran da: Gayri muntazam şebekelerin ıslah edilmemiş esas kanallarının ıslahı ile talî derecedeki kanalların açılması işinde sulama ücretinden borçlu kalan çifçiler kullanılabilecektir. Ancak her köyün şebekesine ait olan işlerde o köyün halkı tercihan kullanılacaktır. Bu işlerde çalışacak olan çifçilerin sulama idare meclisi tarafından tayin edilecek gündelik ücret miktarlarına göre istihkakları borçlarına mahsup olunacaktır.

Türk - Fransız itilâfı

Müteakiben Suriyede Türklere ait emlâk ile Türkiyede Suriyelilere ait emlâk hakkında Fransa hükûmeti ile Ankarada akt ve imza olunan itilâfnamenin kabul ve tasdikine dair kanunun müzakeresine geçilmiştir.

Bu münasebetle söz alan hatiplerden bazıları iade edilecek Türk emlâki ile Türkiyede Suriyelilerin emlâkının iadesine ait maddeler arasında bir fark bulunduğuna nazarı dikkatı celbederek izahat istemişlerdir.

Hariciye vekilinin izahatı

Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey cevaben demiştir ki:

"Bu gibi hal ve tasfiye edilmek üzere mevzuu bahsolan işlerde vakıa vaziyeti hakikiye nazarı itibare alınarak mukavele ve anlaşmalar yapılabilir. Suriyede bahsedilen vekayi ve hâdisat vukubulmamıştır. Oradaki Türk emlâki yalnız satıştan menedebilmiştir. Halbuki bizde mes'ulü olmadığımız hâdisat muhtelif kanunlarla yapmağa mecbur olduğumuz veya büyük vekayi içinde hudusa gelen bir takım eşkalleri istilzam etmiş bulunuyordu. Binaenaleyh meseleler ihtiyaca göre mütalea edilmiştir."

İtilâfnamenin bütçe üzerinde bir tesiri olup olmadığı hakkında ki bir suale cevaben de:

"Bütçeye hususî ve büyük bir bar olacağını zannetmiyorum. Çünkü emlâk mevcut ise iade olunur. Şayet satılmış ve parası alınmış ise zaten parası duruyor demektir. Muahedat B. M. Meclisinin kanunları ve hükümleri dairesinde cereyan etmiştir. Ve bu mukavele ona göre yapılmıştır. Onun haricinde hiç birşey mevzuu bahis değildir."

Her nevi mukavelâtı siyasiyenin mutlak mütekabiliyet esası dairesinde akdı lâzım geldiği hususunda serdedilen bir mütaleaya cevap veren Tevfik Rüştü Bey:

"Bu bir mukaveli siyasiye ve ticariye değildir. İki memlekette mütehaddis bir vaziyetin tasfiyesi için yapılmış bir anlaşmadır. Suriyede Türk emlâkine vaziyet edilmiş değildir. Yapılabilirdi, amma yapılmamıştır. Şimdi olmıyan bir şeyi zorla mevcut farzetmemizin sebebini anlamak müşkül olsa gerektir."

Müstaceliyet karariyle kanun reye konularak kabul edilmiş ve perşembe günü toplanmak üzere celseye nihayet verilmiştir.

Ali Beyin hatırasını taziz

ANKARA, 9 (Telefonla) — Meclis merhum Ankara Meb'usu Ali Beyin hatıratını taziz için bir dakika sükûtten sonra müzakerata başlamıştır.

Umum Emlâk Acentası

İrat Sahiplerine

Emlâklarının kiralarına mahsuben

AVANS VERİR

Adres: İstanbul, Bahçekapu

Taş Han No. 20 - 21.

Telefon: 20307.

118

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL 1200 m.

18 - 18.45: Makbule H.
18.45 - 19.30: Orkestra.
19.35 - 20:Fr. ders (ilerlemişlere)
20 - 20,45: Hikmet Rıza H.
20,45 - 21,30: Servet H.
21.30 - 22: Nimet Vahit H. (taganni).
22 - 22,30: Gramofon ve saire.
22,30 - 23.30: Darüttalim.

VARŞOVA 1411 m.

13.10: Gramofon. 16.55: Gramofon. 18.05: Senfonik konser. 19.05: Kahve musikisi. 20.05: Muhtelif. 21.055: Halk musikisi. 23.05: Mütalea. 23.20: Dans musikisi.

BUDAPEŞTE 550 m.

18.05: Macar Halk şarkıları. 19.05: Askerî musiki. 20.50: List takımının konseri (Beethoven, List). Müteakıben taganni. Sonra 24 de kadar Sigan musikisi.

VİYANA 517 m.

18.05 Çay musikisi (operet ve vals popurileri). 19.15: Müsahabe. 20.30: Tirol köylü musikisi 21,10: Senfonik orkestra konseri (Mahler). 23.20: Charly Gaudrio caz takımı (Dario Medina iştiraki le).

MİLANO-TORİNO-CENOVA

20.05: Gramofon. 21.35: "İSTANBUL GÜLÜ" ismindeki Leo Fall'in opereti.

PRAĞ 487 m.

17.15: Hafif musiki. 18.55: Gramofon. 19.35: Almanca taganni neşriyat. 20.25: Bando musiki. 21.05: Senfonik solist konseri. 23.20: Sigan musikisi.

ROMA 441 m.

21.50:Keman müsameresi (Beethoven). 22.25: Temsil. Müteakıben konserin devamı (Schumann) 23.35: Senfonik gramofon plâkları.

BÜKREŞ 394 m.

130: Gramofon. 14: Keza 18: Karışık konser. 19.15: Keza 20.45: Gramofon. 21.05: Senfonik konser. 22.20: Schbert konseri.

BRESLAU 325 m.

20.40: Gramofon. 21.05: Mekanik eski ve yeni musiki. 24.15: Dans musikisi. 25.30: Hamburg'dan: Eski danslar.

Doktor

Hafız Cemal

Dahiliye hastalıkları mütehassısı

Cumadan maada hergün öğleden sonra saat (2,30 dan 5e) kadar Istanbulda Divanyolunda 118 numaralı hususî dairesinde dahili hastalıkları muayene ve tedavi eder. Telefon: Istanbul 22398.

107

Ademi iktidar ve bel gevşekliğine

karşı en müessir deva SERVOİN haplarıdır. Deposu, İstanbul'da Sirkecide Ali Riza Merkez eczanesidir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmir'de İrgat pazarındaki, Trabzon'da Yeni Ferah eczanelerinde bulunur .

206

Dr. HORHORUNİ

Mektep sokağındaki muayenehanesini kapamıştır. Hergün sabahtan akşama kadar hastalarını Emin önü Valide kıraathanesi yanındaki muayenehanesinde bizzat tedavi eder. Telefon: 2.4131

144

Yeni eserler

"İçki düşmanı,, gazete

Memleketimiz içki düşmanlarının fikirlerini yazan bir yegâne gazetenin ilk sayısı çıkmıştır. İçerisinde sağlık bilgisine ve sinir hıfzıssıhhasına ait Fahrettin Kerim, Zâti, Cevat Zekâî, Ahmet Süheyl, Şevket, Tevfik ve Celâl Beylerin yazıları vardır.

5 kuruş gibi az bir fiat konulmuştur. Sağlığını düşünen herkes için çok faydalıdır.

Yeni Türk mecmuası

Yeni Türk mecmuasının dördüncü sayısı da çıkmıştır. Memleketimizin tanınmış fikir adamlarının imzalarını taşıyan bu nüsha mütenevvi yazılarla yedi forma olarak intişar etmiştir. Bu kıymetli kültür mecmuasını karilerimize tavsiye ederiz.

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu Darülbedayi Temsilleri

Bugün suvare saat 21,30 da

Kadın Erkekleşince

Yazan: Hüseyin Rahmi B.

Piyes 3 perde 3 tablo

Muallim ve talebe gecesi.

Sarı Zeybek Operetine yakında başlanacaktır.

355

Ertuğrul Sadettin T.A.T.

12 - 13 Kânunusani Perşembe - Cuma akşamları Kuşdilinde 2 büyük suvare:

HAMLET ve NERON

Yerler satılmaktadır.

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Börekçi fırını sırasında 34.

10

Beyoğlu 4 cü sulh hukuk mahkemesinden: Hasköyde Kalaycı bahçe caddesinde 68 No. lu hanede sakin iken müptelâ olduğu akıl hastalığından dolayi elyevm Bakırköy emrazı akliye ve asabiye hastahanesinde bulunan Mustafa kızı Melahat hanımın hacrı ile annesi Fatihte Çarşambada Mehmet ağa hamamında tezkâhtar Bedriye hanımın velâyeti altına konulduğu ilân olunur.

ZAYİ — Nammıza mahkûk iki adet mühürlerimizi kazaen zayi ettiğimizden ve bu mühürlerle hiçbir kimseye ne makpuz ve ne de senedimiz olmadığından mezkûr mühürlerle işbu tarihten mukaddem ve muahhar tarihlerle zuhur edecek bilcümle evrâkın hükmü olmadığı ilân ederiz.

Adres: Eyüpte Defterdarda Akarçeşmede Çömlekçiler caddesinde 56 numerolu hanede sakin Ramazan ve zevcesi Emine.

Yuğoslavya ' da malları bulunanların nazarı dikkatine

Yugoslavya'daki mallarına sahip olmak ve icarları tahsil etmek isteyenlerin Sirkecide, Ankara caddesinde 124 numerolu Anadolu oteline müracaatları. Peşinen hiç bir şey alınmaz.

274

FOTO ETEM

ESKİ "Milliyet" FOTOGRAFI

Ankara caddesi Cağaloğlu yokuşu No. 42

114

Darülâceze Müdürlüğünden:

Müessese nakliye arabası için 1/45 ilâ 1/50 arasında boy ve koyo tonda çift ve tek araba çekmeğe elverişli olmak ve yedi yaşını tecavüz etmemek şartile genç bir iğdiçe ihtiyaç vardır. Bu vasıfta hayvanı olanların âcilen önümüzdeki cumartesi günü 14/1/933 tarihinde Atpazarında bulunacak olan Belediye levazım memurile Baytar beylere müracaat etmeleri ilân olunur.

(121)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Komisyonda mevcut nümune ve şartnamesi dairesinde 200 adet dişli bıçak pazarlıkla ve bedelleri dövizle ödenmek üzere satın alınacaktır. Taliplerin nümune ve şartnameleri görmek üzere her gün ve pazarlığa iştirak etmek üzere de yüzde 7 buçuk teminat akçeleini hâmilen 14/1/933 cumartesi günü saat 14 te Galatada Alım, Satım Komisyonuna müracaat etmeleri. (6877)

Evkaf müdiriyeti ilânları

Kömür kilo miktarı				Kıymet muhammenesi beher kilo dan
300000	İstiranca vakıf ormanlarının haydut pınar mevkiinde 1 sene müddetle			30 Para
100000	yanık orman kıt'asından			40
100000	Süpürke alan mevkiinde			40
200000	Mertekli			40
75000	Kasap Yorgi			40
200000	Haydut pınarı			25
250000	Büyük eğrik			20
	Kaleboyu			12
1225000				

Balâda mevkileri ve miktarları muharrer kömürlerin bir sene zarfında kat'ı ve imali müzayedeye konmuştur. 23-1-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte ayrı ayrı ihaleleri icra kılınacağından taliplerin İstanbul Evkaf Müdiriyetinde Orman ve Arazi kalemine müracatları (7013)

70

Beher kantarının kıymeti muhammenesi
KURUŞ
16

Şile kazasına tâbi Avcukoru vakıf ormanlarının Mudarlı cihetinde vakıf baltalık ormanından iki sene zarfında kat' ve imal edilmek üzere sekiz bin kantar kömür ile 35 metre mik'ap gayri mamûl meşe kerestesi müzayedeye konulmuştur. 25/1/933 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte ihalesi icra kılınacağından taliplerin İstanbul Evkaf müdiriyetinde orman ve arazi kalemine müracaatları. (20)

156

Beherinin kantarı
KURUŞ
6

Evkafı mülhakadan Anadoluhisarında Çavuşbaşı çiftliğinin Göztepe mevkiinde muhterik orman kıt'asından bir sene zarfında beş bin kantar yanmış kestane, kocayemiş hatabile fırın çalısı kat' ve imali müzyedeye konulmuştur. 25/1/933 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte ihalesi icra kılınacağından taliplerin İstanbul Evkaf müdiriyetinde Orman ve arazi kalemine müracaatları. (21)

157

1000 M. mik'ap gayri mamûl kereste kayın ve 500 M. mik'ap gayri mamûl kereste meşe. Avcukoru vakıf ormanlarının te peçeüren ve obruk mevkilerinden iki sene müddetle . Beherinin kıymeti muhammenesi kayın 100 K. meşe 270 K.

Balâda mevki ve miktarı muharrer gayri mamûl kerestenin iki sene zarfında imali müzayedeye konulmuştur. 25/1/933 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte ihalesi icra kılınacağından taliplerin İstanbul Evkaf Müdiriyetinde Orman ve Arazi kalemine müracaatları ilân olunur. (22)

158

500 kantar kömür. Şilenin Yeniköy vakıf ormanlarından Buztoplu mevkiinden bir sene müddetle Kıymeti M. B. kantarı 20 kuruştan

700 kantar kömür Şilenin Yeniköy vakıf ormanlarından Yunusu dere mevkiinden bir sene müddetle Kıymeti M. B. kantarı 20 kuruştan

2000 kantar kömür. Şilenin Yeniköy vakıf ormanlarından Ballı kaya mevkiinden bir sene müddetle Kıymeti M. B. kantarı 20 kuruştan

Balâda mevkileri ve mikdarları muharrer kömürlerin bir sene zarfında kat' ve imali müzayedeye konulmuştur. 25/1/933 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte ihalesi icra kılınacağından taliplerin İstanbul Evkaf müdiriyetinde orman ve arazi kalemine müracaatları.

(23)

159

Çok ucuz Kuştüyü Çok ucuz

İstanbul'da Çakmakçılar'da Bali Zade Kuştüyü fabrikasında yastık, yorgan, şilte ve kuştüyü fiatlarında yüzde yirmi tenzilât vardır. Yılbaşına kadar kuştüyü kumaşları da bulunur. Tel. 23027.

7

İstanbul Belediyesi İlânları

Mübayaasma lüzum görülen 1600 küsur kilo pirinç unu açık münakasaya konulmuştur. Talip olanlar tafsilât almak için her gün Levazım müdürlüğüne, münakasaya girmek için de 30 liralık teminat makbuz veya mektubu ile 2/2/933 perşembe günü saat on beşe kadar Daimî Encümene müracaat etmelidirler. (132)

Beyoğlu Belediye Şubesinden: Dişi bir keçi bulunmuştur. Sekiz gün içinde sahibi müracaat etmezse satılacaktır. (136)

Gedikpaşa'da Jandarma Satınalma Komisyonundan:

(25,000) yirmi beş bin çift yerli yün çorabın kapalı zarf münakasası 15 ikinci kânun 933 pazar günü saat on beşte yapılacaktır. Taliplerin şeraiti anlamak ve nümuneyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için teklifnamelerile birlikte mezkûr günde muayyen saate kadar komisyonumuza müracaatları. (6785) 37

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

2250 metre 850 kilo Salmastra: Açık münakasası 1 Şubat 933 çarşamba günü saat 14 te.

Yukarıda mikdarı yazılı Salmastranın açık münakasası hizasındaki gün ve saatte yapılacağından şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve mezkûr salmastraları vermeğe talip olacakların da münakasa gün ve saatinde muvakkat teminat makbuzlarile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (102)

Istanbul Ziraat Bankasından:

No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Emlâk No.		Hisseye göre Hissesi	Muhammin kıymeti
114	Beyoğlu	Kamerhatun	Çakmak	Kârgir hane	26		Tamamı	7,500
115	"	"	"	"	27		"	2,000
116	"	Kurtuluş	Kurtuluş	Arsa	205	Zira 213	"	1,075
117	"	Hüseyinağa	Çaylak	Hane	102		1/3	170
118	"	Sarı Lutfu	İsveç ve Sofyalı	Kârgir hane ve iki dükkân	13 9 9/1		9/96	1,880
119	"	Kamerhatun	Irmak	Arsa	103	Zürra 90	Tamamı	200
120	"	Sarı Lutfu	Jurnal	Kârgir hane	15		1/2	2,500

Pey akçesi ve bedeli ihale nakden veya gayri mübadil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayri menkullerden 114 sıra numerolu şartnamesine tevfikan kapalı zarfla diğerleri açık arttırma suretile ihalesi 23-1-933 pazartesi günü saat on beşte icra kılınacaktır. Talip olanların pey akçelerile Bankamıza müracaatları. Şartname Bankamız kapısına asılmıştır.

Türkiye Ziraat Bankası İzmir şubesinden:

Mevkii	Sokağı	Cinsi	Mesahası	No.	Muhammen
Darağaç	Paralı köprü	Arsa	1896 metre murabbaı	Bilâ	12000
"	Tramvay C.	Depo	24 de 7 hissesi	123/121	15000
"	Tramvay C. Vodoplo	Depo	676 da 266 hissesi Yunanlıdır.	23/7 133/101	40000
Birinci Kordon	"Elyevm postahane binası"	Bina		62	110000
Birinci Kordon	"Elyevm posta tevzii dairesi ve müştemilâtı	Bina		64	51000
Birinci Kordon		Hane		284/436	25000
İkinci Kordon		Hane		162/422	35000
Göztepe	Tramvay C.	Hane		666 — 2	25000
Göztepe	Danış Bey	Hane		9/7	12000
Darağaç	Şark	Dibağ fabrikası ve arsası		8-1/6/8	52850

1 — Yukarda evsafı yazılı emval 4-1-933 tarihinden itibaren kapalı zarfla satılmak üzere müzayedeye çıkarılmıştır. Yevmi ihale 26-1-933 perşembe günüdür.

2 — Satış peşin para iledir. Haziran 928 tarihli talimatnamesine tevfikan verilmiş olan Gayrimübadil banoları da nakit makamında kabul edilecektir. Talipler yukarda yazılı muhammen kıymetlerin yüzde yedi buçuğu nispetinde teminat paralarile veya muteber banka kefalet mektuplarile birlikte mezkûr günde saat 15 te Ziraat bankasına müracaatları.

3 — Talipler talip oldukları mala ait teklif mektubunu bir zarfa koyup, zarfı mühürliyecekler ve üzerine adreslerini yazacaklardır. İşbu mühürlü zarfı teminata ait makbuz ile birlikte ikinci bir zarf içine koyacaklar ve üzerine hangi mala ait olduğunu yazacaklar ve muayyen saate kadar işbu zarfları müteselsil numaralı bir mukbuz mukabilinde müzayedeye memur komisyonun riyasetine tevdi edeceklerdir. Bu emval hakkında daha fazla malûmat almak istiyenler her gün Ziraat bankasının İzmir subesine müracaatları. (65)

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

28/1/933 cumartesi günü alınacağı ilân edilen 21 kalem spor malzemesinin o günkü münakasasından sarfı nazar edilmiştir. (422) (110)

* * *

Askerî Tıbbiye ve Baytariye mektepleri ihtiyacı için 300 çift Podüsüet eldiven açık münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasası 11/1/933 çarşamba günü saat 14,30 da Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda icra kılınacaktır. Isteklilerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasasına girişecek lerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (369) (6698) 29

* * *

Dikim evi ihtiyacı için 300 metre muşamma açık münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasası 11/1/933 Çarşamba günü saat 15 de Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma Komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasasına girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (372) (6702) 30

* * *

Dikim Evi ihtiyacı için üç liste muhteviyatı ilik kesim ve düz makine yedek alât ve edevatı alenî münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasası 14/1/933 cumartesi günü saat 14,30 da Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar her gün ve münakasaya girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (374) (6703) 31

* * *

Dikim evi ihtiyacı için 1000 kilo pulsuz bakır perçin çivisi açık münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasa 14/1/933 cumartesi günü saat 15 de Tophanede Merkez Kumandanlığı satın alma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan 10 kadar her gün ve münakasasına girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (377) (6719)

Kuleli Askerî lisesi ihtiyacı için 600 kaput kapalı zarf suretile satın alınacaktır. Münakasası 1/2/933 çarşamba günü saat 14 te Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartname ve nümunesini görmek için sabah saat 9 dan ona kadar hergün ve münakasasına girişeceklerin belli vaktinde komisyonda hazır bulunmaları. (421) (108)

* * *

Harp akademisi için 270 adet döşeme tahtası ile 40 adet kadron 10 kilo çivi pazarlığı 12/1/933 perşembe günü saat 11 de Tophanede Merkez Kumandanlığı Satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin şartname ve evsafını görmek için sabah saat 9 dan 10 a kadar ve pazarlığa iştirak edeceklerin muayyen vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (425) (127)

* * *

Tophanede Askerî furunun hamurhanesinin çinkoları pazarlıkla tamir ettirileceğinden pazarlığı 12-1-933 perşembe günü saat 10 da Tophanede Merkez Kumandanlığı satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. İsteklilerin izahat almak üzere sabah saat 9 dan 10 a kadar her gün, pazarlığa girişeceklerin belli vakitte komisyonda hazır bulunmaları. (426) (128)

* * *

Maltepe Askerî Lisesi için 21 kalem spor malzemesi açık münakasa suretile satın alınacaktır. Münakasası 1/2/933 çarşamba günü saat 14 te Tophanede Merkez kumandanlığı Satınalma komisyonunda icra kılınacaktır. Isteklilerin şartname ve nümunesii görmek için sabah saat 9 dan 10 a kadar her gün, münakasasına girişeceklerin belli vakitte komisyon da hazır bulunmaları. (423) (125)

* * *

Tıbbiye mektebi ihtiyacı için 770 adet keten mendil pazarlığı 1/11/933 çarşamba günü saat 14 te Tophanede Merkez kumandanlığı satınalma komisyonunda yapılacaktır. Isteklilerin şartname ve nümunesini görmek içi sabah saat 9 dan 10 a kadar her gün pazarlığa girişeceklerin belli vakitte komisyon da hazır bulunmaları. (424) (126)

İstanbul Ziraat Bankasından:

1470 numaralı zıraî kredi kooperatifleri kanununa ve resmî gazetenin 25/10/930 tarihli ve 1630 numaralı nüshasında münteşir esas mukavelename ahkâmına tevfikan teşkil edilen gayrı mahdut mes'uliyetli köy "Odayeri - Pirinççi - Akpınar zıraî kooperatifi" İktisat Vekâleti celilesince tasdik ve Beyoğlu beşinci noterliğince tescil edilmiş olmakla mezkûr kooperatifin resmen teşekkül ettiği ilân olunur. (131).

Zonguldak Halkevi Reisliğinden:

Zonguldakta yapılacak Halkevi bina projesi, ikinci kânun ayının birinden itibaren Şubat ayının on beşinci gününe kadar müsabakaya vazolumuştur. Müsabaka şeraiti ile bina hakkında umumî malûmat ve esasat Ankarada Cümhuriyet Halk Fırkası kâtibiumumiliğinden ve İstanbulda C. H. F., İstanbul vilâyet merkezinden ve Zonguldakta Halkevi reisliğinden; müracaat edenlere verileceği ilân olunur. (105)

330

Dr. ARA NİŞANYAN

Beyoğlu Tokatliyan oteli yanında mektep sokak 35 No. lı muayenehanesinde hastalarını sabahtan akşama kadar kabul ve tedavi eder. Telefon 40843

İlâç, nasihat gibi acıdır...

BEŞİR KEMAL

Kına Kına Hülâsası Da

ACIDIR AMA...

Tesiri bütün kuvvet şuruplarından faz'adır...

KAPPS Alman kitapçı, Alman kitapları en ucuz satar, Beyoğlu, İstiklâl caddesi 390, İsveç sefareti karşısında.

270

Büyük Tayyare Piyangosu

6. cı keşide: 11 kânunusanî 1933 tedir

BÜYÜK İKRAMİYE

200,000 Liradır

Ayrıca: 50.000, 30.000, 20.000

10.000 Liralık büyük ikramiyeler ve

100.000 Liralık bir mükâfat vardır.

152

YELKENCİ VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

ERZURUM

Vapuru 12 Kânunusani

Perşembe

günü akşamı hareketle Zonguldak, İnebolu, Ayancik, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Sürmene ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki acentalığına müracaat. Tel: 21515.

2298

SEYRISEFAIN

Merkez acenta: Galata Köprübaşı B. 2362. Şube A. Sirkeci Mühürdarzade han 2, 3740.

İZMİR - PİRE - İSKENDERİYE POSTASI

"İZMİR" 10 ikinci kânun salı 11 de.

TRABZON POSTASI

'Cümhuriyet'

11 ikinci kânun çarşamba 18 de. Galata rıhtımından

ZMİR - MERSİN POSTA

ANAFARTA

11 ikinci kânun çarşamba 10 da. İdare rıhtımından kalkarlar.

304

GRİP ve NEZLE için en birinci ilâçtır.

Ürolog - Doktor

Celâl Tevfik

İdrar yolları hastalıkları

Birinci sınıf mütehass

Sirkeci Muradiye cadd. No. 3

323

ZAYİ — Kadıköy Lisesi altın nıftan aldığım tasdiknameyi zay tim. Yenisini alacağımdan eski hükmü yoktur. 261 Nezihi.

3 üncü kolordu ilânları

Çatalca Mst. Mv. istih bölüğü için pazarlıkla satınacak olan 12 kalem ins malzemesine talip çıkmad dan ihalesi 12/1/933 perşe günü saat 11 e tehir edi tir. Taliplerin şartnam görmek üzere her gün ve p lığa iştiak için o gün ve v den evvel Fındıklıda 3. K satınalma komisyonuna müracaatları. (9) (

33

Devredilecek ihtira b

" Hamiz Kiyanos mayiinin kim usulü hakkındaki ihtira i tihsal edilmiş olan 29 Kân 1925 tarih ve 316/310 numar tira beratı üzerindeki hukuk re başkasına devir veyahut icar rileceğinden bu hususta fazla mat edinmek arzu eden zevat tanbul'da Bahçekapu'da Taş da 43-48 numaralarda kâin H. W. Stock Efendiye müracaatleri ilân olunur.

Istanbul Yedinci İcra Memğundan: Bir borçtan dolayı n masa vesaire 15-1-933 tarihin at 12 den 13 çe kadar İstanbu kapıda Fındık sokağında 15 hane önünde paraya çevrilece olunur.

Bayram Yaklaşıyor!

Galata'da Karaköy'de Kâin

EKSELSİOR

Büyük Elbise Fabrikası

Muhterem müşterilerinin fevkalâde rağbet ve tevecühlerini nazarı i ibara alarak kendi fabrikalarında 150 işçi çalıştırmak suretile pek ucuza mal olan

Kadın Erkek ve Çocuklara Mahsus

PALTOLAR KOSTÜMLER MANTOLARI

Pek cüz'i bir kârla ve görülmemiş ehven fiatlarla satmakta olduğundan

Bayramlıklarını Tedarik Etmeden

Her halde mezkûr müesseseyi ziyaret etmelerini muhterem halkın menfaatleri namına tavsiye olunur.

Bilhassa fevkalâde bir itina ile imal etmekte olduğu

HANIMLARA MAHSUS MANTOLARI

Bir kere görmelerini muhterem Hanımefendilerden rica olunur.

AH! AMAN! ... DİZİM! — **ÇABUK! BİR ALKOK YAKISI** — **SANCI GEÇTİ OH, NE RAHATLIK**

Aman! ne sancı... ne ıztırap... Adeta bıçak darbeleri... Kızarmış bir demir... Çok şükür ki mesamatı çok alâ Alkok yakısı bu ağrıyı izale edecektir. Sıcaklığı doğru ağrının merkezine gider ve ağrıyı tahfif teskin ve tedavi eder. Bu tesir muvakkat değil, bütün gün, bütün gece devam eder, ve o tesirini icra ettiği zaman siz de işinizle meşgul olursunuz. Göğüs, arka, omuzlar, dizler.. elhasıl vücudunuzun her hangi bir yerinde şiddetli bir ağrı hissettiğinizde heman mesamatı çok Alkok yakısile izale ediniz. Fakat Alkok ismini iyice hatırınızda tutunuz ve taklitlerden sakınınız. Her eczanede bulunur

Türkiye Umumi Acentaları:
G. & A. BAKER Ltd
İSTANBUL
Posta Kutusu 460, İstanbul

Delikli "ALLCOCK" YAKISI
SANCIYI İZALE EDER

Devredilecek ihtira beratı

"Tütünlerden nikotini almağa mahsus usul" hakkındaki ihtira için Türkiye Cümhuriyeti hükûmetinden istihsal edilmiş olan 14 Kânunsani 931 tarih ve 1187 numaralı ihtira beratı üzerindeki hukuk bu kere başkasına fruht veyahut icara verileceğinden bu hususta fazla malûmat edinmek isteyen zevatın İstanbul'da, Bahçekapu'da Taş Hanında 43-48 numaralarda kâin vekili H. W. Stock Efendiye müracaat etmeleri rica olunur.

204

HASTALIĞIN

Onünü almak, tedavisinden eyidir.

Binaenaleyh, şimdiden Emulsion SCOTT müstahzarını alınız. Kışın bütün hastalıklarına karşı en mükemmel mukavvidir. Terkibindeki saf morina balıkyağı, gerek kalori gıdası gerekse sıhhat tevlit eden vitaminleri itibarile zengindir. Küçük ve büyükler için olduğu kadar zayıf ve kuvvetli olanlar için de eyidir. İsmine dikkat ediniz.

Emulsion SCOTT

12

Bol, Fakat Tabiî Işık!..

İpekli bir kumaşı tetkik ederken nazari dikkate alınacak mühim nokta budur

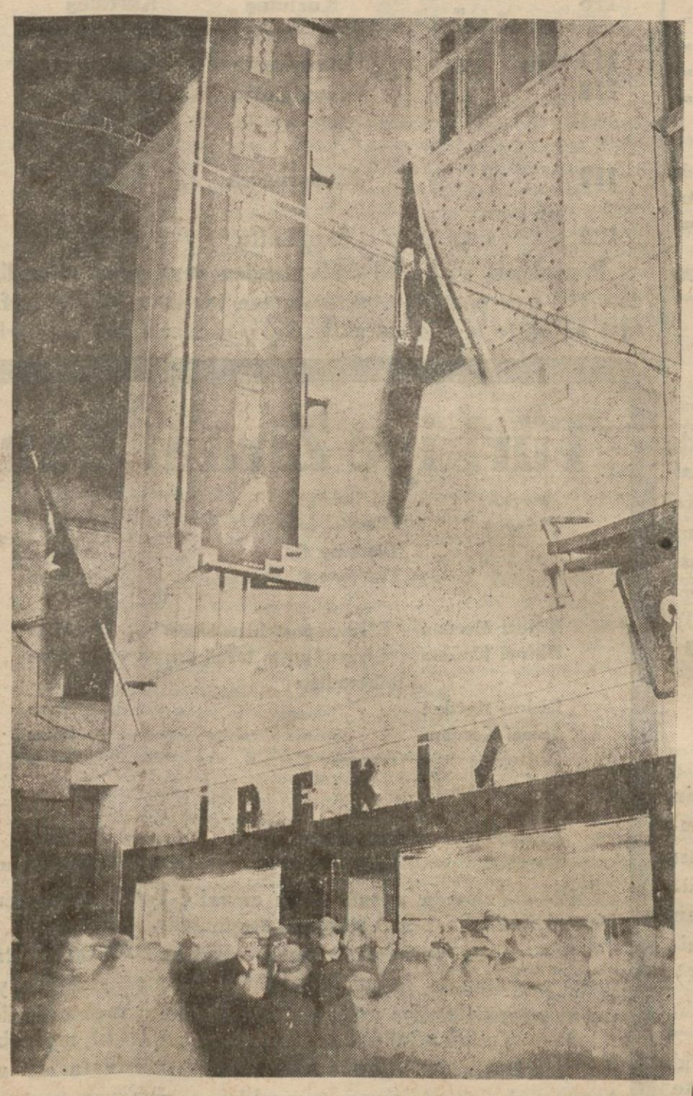

İPEKİŞ'in Sultanhamam'ında açılan İstanbul mağazasının elektrik tertibatı bu esasa göre yapılmıştır.

Burada gözleri kumaşların rengini ve nev'ini farketmiyecek derecede alan kuvvetli, ters hiç bir ışık yoktur.

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan:

20 Ton makine yağı: Açık münakasası: 18/kânunusani/933 Çarşamba günü saat 14 te

Deniz kuvvetleri ihtiyacı için lüzumu olan 20 ton makine yağının açık münakasası hizasındaki gün ve saatte yapılacağından şartnamesini görmek istiyenlerin her gün ve vermeğe talip olacakların da münakasa gün ve saatinde muvakkat teminat makbuzları ile birlikte Kasımpaşada Deniz Levazım satınalma komisyonuna müracaatları. (6828)

46

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları

Türk Anonim Şirketinden:

Alpullu şeker fabrikasının İstanbul depolarından kristal toz şekeri atideki fiatla her isteyene bin kilodan eksik olmamak üzere satılır.

Kristal Toz, kilosu 36,75 kuruş

Taşradan vuku bulacak siparişler yüzde yirmisi peşin ve mütebakisi hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bilcümle masarif ve mes'uliyet müşteriye aittir. Müşteri isterse sigorta ettirilir.

Adres: İstanbul, Bahçekapı 4üncü Vakıf han 4üncü kat, Telgraf adresi: İstanbul Şeker - Telefon: 24470-79

65

Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası

5 Kânunusani 1933 Vaziyeti

AKTİF

			Lira
Kasa			
Altın safi kilog.	11.689-461	Lira 16.392.309,16	
Banknot		„ 12.200.091,—	
Ufaklık		„ 565.991,56	29.158.391,72
Dahildeki Muhabirler			
Altın safi kilog.	1.490-518	Lira 2.096.549,93	
Türk Lirası		„ 150.386,72	2.246.936,65
Hariçteki Muhabirler:			
Altın safi kilog.	1.540-994	Lira 2.167.548,97	
Altına tahvili kabil Serbest dövizler		„ 862,804,62	3.030.353,59
Hazine Tahvilleri:			
Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tevfikan vaki tediyat		Lira 158.748.563,— „ — 3.921.022,34	154.827.540,66
Cüzdan			
Senedat		Lira 5.753.238,93	
Esham ve Tahvilât (Deruhte edilen evrakı naktiye karşılığı (itibarîkıymetle))		„ 27.125.825,—	
Esham ve Tahvilât		„ 955,000,—	33.834.063,93
Altın ve Döviz üzerine avans			11.802,87
Senet üzerine avans			5.005,66
Hissedarlar			4.453.825,—
Muhtelif			1.224,261.72
		Yekûn	228.792.181,80

PASİF

		Lira
Sermaye		15.000.000,—
Tedavüldeki Banknotlar		
Deruhte edilen evrakı naktiye Kanunun 6. ve 8 inci maddelerine tevfikan vaki tediyat	Lira 158.748.563,— „ — 3.921.022,34	
Deruhte edilen evrakı naktiye bakiyesi	154.827.540,66	
Karşılığı tamamen altın olarak tedavüle vaz edilen	Lira 8.688.000,—	163.515.540,66
Mevduat:		
Türk Lirası	Lira 14.098.916,34	
Döviz	„ 2.390.913,21	16.489.829,55
Muhtelif		33.786.811,59
	Yekûn	228.792.181,80

İskonto haddi %7 altın üzerine avans %5,1/2

EMLÂK SAHİPLERİNİN Nazarı Dikkatine

Emlâkinizin idaresini sağlam ve emniyetli ellere tevdi ediniz.

Galatada Ünyon Hanında "Jerans Türk Limited Şirketi,,

Bu evsafı haiz büyük bir müessese olup çok uygun şeraitle mülklerin idaresi, alım satım, icar ve isticar, ikraz ve istikraz ve kira üzerine avans işleriyle iştgal eder. Telefon 43358

6

MİLLİYET MATBAASI

Süt veren annelere

Fosfatlı Şark Malt Hülâsası

Kullanınız sütünüzü arttırır Çocukların kemiklerini Kuvvetlendirir